Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 961 | ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 18 ՄԱՐՏ 1887 30 (Ն. Տ.) ՄԱՐՏ 1887 | 4 ՐԷՃԷՊ 1304

20 ՓԱՐԱ (ԾՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԵԱՆ)

ԱՄԷՆ ԻՆՉ ՈՐ ԿԸ ՎԵՐԱԲԵՐԻ ԹԵՐԹԻՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ [illegible] ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

[illegible]

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ԾՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԵԱՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	...	160
»	...	80
»	...	40
»	...	240
»	...	120
»	...	56
»	...	28

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 18 ՄԱՐՏ, 1887

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍԵՐ ծննդեան 90 րդ տարեդարձն, Եւրոպիոյ ամէն կողմերէն և մինչեւ իսկ Ճարոնէն արքայազուններ, իշխաններ և արտասովոր պատուիրակութիւններ համախմբելով ի Պերլին, խաղաղական մեծ ցոյցի մը բացառիկ և հանդիսաւոր երեւոյթն առաւ. Կայսերանիստ Պերլին, Եւրոպիոյ քաղաքական ծանրութեան այժմեան կեդրոնը, թէեւ շատ անգամ տեսած է կայսերավայել հանդէսներ, թերեւս երբեք չէր դիտած այսչափ վեհատեսիլ գումարում մը աշխարհի երեւելեաց. Ծերունի Կայսրն, ոգեւորեալ արտասովոր տեսարանէն, եւս քան զեւս քաջառողջ և կորովի կը թուէր, և երկտասարդական օրերուն արժանի եռանդեամբ կը մասնակցէր պալատան խնջոյքներուն և պալատական թատրոնին ներկայացմանց, ուր Աւկուսդա Կայսրուհւոյն շուրջը բոլորուած թագուհիներու և Իշխանուհիներու ակնախտիղ փայլն աշխարհի վրայ ցարդ տեղի ունեցած ո՛չ մէկ համանման տեսարանէ վար կը մնար թերեւս.

Բայց հազիւ թէ վերջացան այս խաղաղական ցոյցեր և հանդիսական տեսակցութիւններ, պատերազմական ղըբոյցք որք կարծես զինադադար մ'ըրած էին ի պատիւ օրուան ծերունի դիւցազնոյն, վերսկսան լսուիլ այլ և այլ կողմերէ. Ոմանք կ'ամբաստանեն Հավասի Գործակալութիւնը թէ իւր վերջին երկիւղալի լուրերով պարզապէս գործիք կը լինէր Եւրոպիոյ քանի մը մեծ Դրամատանց, որք զբաղած են արժեթղթեր գնել մեծաքանակ, այնու ապահովութեամբ թէ գարնան մէջ՝ շնորհիւ խաղաղութեան՝ գիներն յոյժ պիտի բարձրանան. Իբր թէ Հավաս կ'ուզէ եղեր դիւրացնել այս Դրամատանց գնումները՝ գներն աւելի եւս կոտրելով առ այժմ. Բայց Հավաս կամ այլք այսպիսի չահադէտ նպատակաւ մը լուրեր հնարեն թէ ոչ, ծանուցեալ իրողութիւնք ինքնին կը բաւեն համոզելու զմեզ թէ Եւրոպիոյ Խաղաղութիւնը վարդէ անկողնոյ վրայ չէ հանգչած.

ԵՐՐԵԱԿ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ նորոգումն, այս անգամ միայն Գերմանիոյ, Աւստրիոյ և Իտալիոյ միջեւ, սահմանեալ կը թուէր պատերազմի առաջքն առնելու, ցուցնելով թէ Ռուսիա, ինչպէս և Ֆրանսա, իրեն դէմ մէկէ աւելի Տէրութիւն պիտի գտնէ, եթէ վտանգի խաղաղութիւնը. Բայց ո՛չ իսկ Գերմանօ-աւստրօ-իտալեան Դաշնակցութեան նորոգումը բաւական եղաւ փարատելու մօտալուտ շփոթութեան երկիւղները.

ԿԵԴՐ. ԱՍԻՈՅ կողմէ եկած լուրերն, զորս անգլիական Գործակալութիւնք կը հաղորդեն, պատերազմական են բոլորովին, ինչպէս ընթերցողք տեսան երկուշաբթի աւուր Սուրհանդակաւ առնուած հեռագրերէն.

ԵԳԻՊՏՈՍԻ խնդրոյն վրայ համաձայնութիւն չէ գոյացած դեռ Բ. Դրան և Անգլիոյ միջեւ, թէպէտ, ինախատեսութիւն պատերազմի մը որ կրնար ծագիլ Ռուսիոյ և Անգլիոյ միջեւ, վերջին ծայր կարեւորութիւն ունեցող գործ մ'է որ Թուրքիա և Անգլիա սերտ դաշնակցութեամբ մը, կամ գէթ մտերմական համաձայնութեամբ մը կապուած լինին. Անգլիա կ'առաջարկէ իրեն համար յոյժ նպաստաւոր չէզոքութեան ծրագիր մը Եգիպտոսի նկատմամբ, և մայրաքաղաքիս անգլ. դեսպանատան բերանն համարուող լրագիրն իւր երեկի խմբագրականաւ կը ջատագովէ Եգիպտոսի չէզոքացումը, խոստովանելով հանդերձ թէ ցայս վայր Պալատն ու Բ. Դուռն չեն ընդունած զայն.

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱՅԻ միջեւ յարաբերութեանց վիճակին վրայ յոյժ ապահովիչ ղեկուցումներ տարաւ Պ. Լէսէբս Պերլինէ ի Բարիզ. Բայց մեծանուն Ֆրանսացւոյն ուղեւորութեան այս անուղղակի արդիւնքը շուտով չէզոքացաւ, շնորհիւ Բարիզեան լրագրաց, որք քննադատեցին Պ. Լէսէբսի գերմանասէր յայտարարութիւններն, երբ նա «Ֆրանսայի բնական բարեկամը» կը համարէր Գերմանիան, և այս հայրենասիրական բողոքներու իբրեւ հակահարուած, Ռէնի միւս կողմէն ահա կը լսուին հակաֆրանսական յայտարարութիւնք, որք կասկածիլ կուտան թէ Գերմանիա՝ Աւստրիոյ և Իտալիոյ հետ իւր դաշնակցութեան նորոգմամբն ապահովեալ՝ ո՛չ եւս պիտի զգուշանայ վիրաւորելէ Ֆրանսական դիւրազգածութիւնները.

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ խնդիրն ո՛չ միայն կարգադրուած չէ, այլ աւելի քան երբեք ընդունակ է ծանր շփոթութիւն մը պատճառելու, այնու զի ցարդ երկաբեւրը ցոյց տուաւ լուծման դժուարութիւնը. Դիւանագիտական միջոցներն անբաւական եղան իրաց օրինաւոր և վերջնական վիճակ մը հաստատելու Պալքանաց երկու կողմերը. Ռուսիա քէն պահած կը սպասէ պատեհ առթի, վրէժ լուծելու համար. Խնամակալութիւնը, բանակէն և ժողովըրդէն ոյժ առած, հակառակ վերջին ապստամբական ցոյցերու, կը պնդէ չընել ռուսահաճոյ զիջումներ զորս ազգամնաս կը համարի, և որք, ազգամնաս լինին թէ ոչ, յայտնի է թէ ամենէն առաջ Խնամակալութեան և իւր անմիջական կուսակցաց շահերուն պիտի դպչին. Կատպան էֆ. է տաք Ռիզա Պէյ եւս ցարդ չյաջողեցաւ համոզել Խնամակալութիւնն որ գոհ ընէ Ջանքովեաններն. Եւ հիմա կ'իմանանք Պուլկարիայէն թէ, Տէրութեանց անտարբերութենէն քաջալերեալ, Խնամակալութիւնը կը խորհի եղեր վճռական միջոցներ ձեռք առնուլ. Ազգային Ժողով գումարել. Նոր Իշխան ընտրել, առանց ընտրելեաց ցանկ կամ ցուցակ ուղելու այս կամ այն Տէրութենէ. վեհապետութիւն կամ անկախութիւն հաչակել. Միութիւնը վերջնապէս նուիրագործել, և որ ի կարգին,—խորհուրդներ, որոց իրագործման համար Ժողովրդեան միտքը կը պատրաստէ եղեր նախարարապետն Պ. Ռատոսլաւով, Արմատականաց պետը.

ՄԱԿԵԴՈՆԻՈՅ խօսքը կը լսենք ամէն անգամ որ Պուլկարիոյ խնդիրն աննպաստ երեւոյթ մը առնու, և հիմակ որ պուլկարական խնդրոյն անդունդա ցուցիչ վիճակն հանրածանօթ է, բացառութիւն չկայ ընդհանուր կանոնին. Զարմանալի զուգադիպութեամբ մը, ամէն անգամ որ լսենք պուլկարական մեքենայութիւններ ի Մակեդոնիա, հելլենական և սերպական գործունէութեան, կամ գէթ պլատոնական արտայայտութեան զրոյցներն եւս անպակաս կ'ունենանք հելլէն, պուլկար և սերպ ազգութեանց բնակավայրերն իրարմէ բաժնող այդ ընդարձակ նահանգին նկատմամբ.

ԱՆԳԼԻԱ, որ կ'ենթադրուի թէ գործօն դեր մը պիտի առնու ամէն անգամ որ նոր ներկայացում մը պատրաստուի արեւելեան թատերաբեմին վրայ, եւս քան զեւս զբաղեալ է իռլանտական անվերջ խնդրով, որ, ինչպէս սովորութիւն եղած է ըսել պարբերաբար, «տագնապալի վիճակ մը» ունի ճիշդ այս միջոցիս. Քանի տարիէ ի վեր Անգլիոյ մէջ տեղի ունեցած նախարարական փոփոխմանց գլխաւոր և շատ անգամ միակ պատճառն է իռլանտական կնճիռն. Աւելի առաջներն եւս այնպէս եղած է. Զարմանալի չէ ուրեմն որ Լորտ Սալզպըրիի այժմեան նախարարութեան պահպանումը կամ անկումն եւս կախում ունենայ միայն իռլանտական խնդրէն. Պահպանողական Նախարարութեան նշանաբանն է թէ Իռլանտայի քաղաքական ազատութիւններն ընդարձակելէ առաջ, Օրէնքը պէտք է յարգել տալ յԻռլանտա. Օրինաց խստութիւնն ուրեմն ի գործ կը դրըուի իռլանտացի երկրագործաց և վարձակալաց վրայ, որք, Հողային Դաշնակցութեան հրահանգաց համեմատ, կալուածատերաց առնելիքները կամ բնաւ չեն վճարեր, և կամ կարեւոր զեղչմամբ մը կ'ուզեն վճարել. Որովհետեւ Իռլանտայի դատարանք, իռլանտացի երդուելոց ներկայութեամբ, շատ անգամ անպարտ կ'արձակեն իռլանտացի ամբաստանեալ մշակները, Կառավարութիւնը Խորհրդարանէն կը պահանջէ բացառիկ Օրէնքի մը քուէարկումն, որով պատժական դատավարութիւնը պիտի զօրանայ և խստանայ. Պ. Կլատսդոնի վերջին դահլճին իռլանտական նախարար Պ. Ճօն Մօռլիի մէկ հակառաջարկին մերժումէն կ'երեւի թէ պատժական բացառիկ օրէնքը պիտի քուէարկուի. Առանց ադոր ալ, սակայն, Իռլանտայի մէջ բաւական յուզում կար՝ բանտարկութեամբ այն կաթոլիկ քահանայից, որք, իբրեւ գանձապահ Հողային Դաշնակցութեան, իբրեւ ունկնդիր կամ առեւտրական ազգասիրական միտինկներու, կը մերժեն տալ դատարաններուն իրենցմէ պահանջած վկայութիւնները, առարկելով թէ կաթոլիկ վարդապետի մը [illegible] ուած գաղտնիքները խոստովանանք են. Թէպէտ Անգլիացիք կ'առարկեն թէ խոստովանանքի գաղտնեաց հրապարակումը չէ պահանջուածը, բայց իռլանտացի քահանայք կը պատասխանեն թէ բողոքական դատաւոր մը կարող չէ ըմբռնել թէ ո՛ր աստիճան խոստովանանք է կաթոլիկ քահանայի մը վստահուած ո՛և իցէ գաղտնիք.

Եւ մինչ Անգլիա կը վշտացնէ իւր կաթոլիկ հպատակներ, ժամանակիս ամենէն հեռատես քաղաքագէտը, Պիզմարք, կը ջանայ եւս քան զեւս սիրաշահիլ Վիլհէլմ Կայսեր կաթոլիկ հպատակները, նոր և անմնաս զիջմամբք հաշտուելով Վատիկանի հետ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Ռուսկի Կուրիէր մարտ 10 թուով հրատարակած է հետեւեալ ուշադրաւ խմբագրական յօդուածը Ռուս Կայսրութեան ելմտացոյցին վրայ.

«Տարէ տարի աստիճանաբար յարաճուն բացերը մեր պետական ելմտացոյցի մէջ, այլ եւս այն աստիճանի հասած են որ հանրութիւնը խորին վրդովմամբ իւր ուշադրութիւնը կեդրոնացուցած է մեր ելմտական կացութեան վրայ. Ելմտական խնդիրն յոյժ կենսական է, մանաւանդ այժմ, երբ պատերազմական հովեր կը փչեն ամեն կողմէ, որովհետեւ դրամը պատերազմի հոգին է. Պ... [illegible] յայտարարութենէն առաջ պետական մարդը պարտի ճանաչել իւր գրպանի կարողութիւնն. Այս հանգամանք ամենէ աւելի Ռուսիա պարտի ի նկատ առնուլ, որովհետեւ աւելի շատ ռուբլիով քան թէ սուրով կարելի է սպաննել զմեզ. Պէտք է ի հաշուի առնուլ մեր ռուբլիներն. ահա այս է արդի կարեւորագոյն խնդիրը մեզ համար. Ըստ երեւոյթին, այսու զբաղուած է և ելեմտից Նախարարութիւնն հրատարակելով իւր Թերթի վերջին համարի մէջ անցեալ տարւոյ տասն և մէկ ամիսներու շահէ և զինէ հաշուեցուցակն.

«Ողբալի են այդ հաշուեցուցակի գումարներն, որովհետեւ նոքա կը հաստատեն կառավարական տնտեսութեան ողբալի վիճակը. Այդ անցեալ տասն և մէկ ամիսներու համար գանձարանի մէջ մտած գումարէն 20,000,000 ռուբլի աւելի ծախսուած է. Հետեւաբար գանձարանը տասն և մէկ ամիսներու համար 20,000,000 ռուբլի բաց ունեցած է իւր ելմտացոյցի մէջ. Մեր ելմտացոյցը կ'աճի երկի կողմէն. Թէեւ մուտքն եւս կ'աճի, բայց ծախքն այնպէս աճագին կ'երպի կը շատնայ որ մուտքի աճումը կատարելապէս աննշան կը մնայ.

«Մեր ելմտական վիճակի անկումն սկսաւ Թուրքօ-ռուսական վերջին պատերազմէն յետոյ, և այդ անկումն կարելի է ըսել գահավէժ անկում մ'էր. 1875-79, իւրաքանչիւր տարի միջին հաշուով մուտքի գերազանցութիւնը ծախքի համեմատ $1\frac{1}{2}$ առ 100 էր. 1875ին պետական ելմտացոյցի մուտքը կը գերազանցէր ծախքէն 6 առ 100ով. 1879ին այդ թիւն իջած էր արդէն 2 առ 100ի. Սորա հետ չենք հաշուեր այն 40,000,000ի բացն, որ արդիւնք է 1877ի պատերազմին.

«1880 էն սկսեալ բացերն երեւալով աւելցան. 1880—86 չեղաւ տարի մը որ բաց չունենար. Եւ բացի ընդհանուր գումարը կը հասնի 250,000,000ի ըստ [illegible], սակայն մենք մանաւորապէս հետամուտ լինելով մեր բացերու խնդրով, կարող ենք հաւաստել որ բացերու գումարն աւելի շատ լինելու է քան այդ պաշտօնապէս յայտարարուած թիւը.

«Աւելորդ է ըսել որ մեր կառավարութեան այս օրինակ ելմտական կացութիւնը սաստկապէս կը բայքայէ պետութեան ներքին կեանքը, կը վնասէ տարագործութեան և վաճառականութեան . . . Եթէ մեր ելեւմուտքը տասն տարուան մէջ չկանոնաւորի, այն ժամանակ մեր պետական մուտքի կէսը պիտի պարտաւորինք յանձնել օտար դրամատէրերու պարտուց վճարման փոխարէն. Այո՛, եթէ ներկայ պայմանները շարունակուին, տասն տարի յետոյ Ռուսիա իւր համար պիտի ապրի միայն մէկ կէսի վրայ, իսկ միւս կէսի վրայ պիտի ապրի անգլիացի և գերմանացի դրամատէրերու համար . . . Ներքին գործոց նախարարութեան վիճակագրական յանձնախումբն դեռ եւս 1882 ին մեր կայսրութեան իւրաքանչիւր հպատակի (առանց սեռի զանազանութեան) պետական պարտքը կը հաշուէր 50 ռուբլի արծաթ դրամ. Այս ենթադրութեամբ հաւանական կը թուէր մեծ գումար ժողովել, սակայն ի զուր անցաւ այդ յոյս. Գիւղացիներն որոց պետական տուրքը կայսրութեան ամբողջ հասոյթի մէկ երրորդէն աւելի է — 1885 ին կը վճարէին 122 միլիոն ռուբլի. այդ հատուցում աստիճանաբար կը նուազէր տարուէ տարի, այնպէս որ 1884 ին գիւղացիներու հատուցումն միայն 105,000,000 եղաւ, իսկ անցեալ տարւոյ տասն և մէկ ամիսներու մէջ ընդամենն 75,000,000.

«Ա[illegible] ... [illegible] վրայ, որ տէրութեան միւս մէկ երրորդ հասոյթը կը մատակարարեն, բայց աւա՛ղ, ըմպելեաց հասոյթը կ'ընկնի տարէ ցտարի . . .

«Եւ այսպէս անցեալ տարւոյ տասն և մէկ ամիսներու մէջ Տէրութեան բացը կը կազմէ 35,000,000 ռուբլի. Հինգ տարւոյ այսօրինակ յարաճուն բացը, դրամոց սաստիկ անկումը և Տէրութեան պարտքն որ այժմ արդէն կը կլնէ մեր հասոյթի մէկ երրորդ մասն, այս ամենն ահա կը հաստատեն ռուս կայսրութեան ծանրագոյն կացութիւնը. Ժամանակէ մը ի վեր տիրող կնճռոտ քաղաքականութիւնն է առաւելապէս որ այսպիսի անկեալ վիճակի կը տանի զմեզ. Վաղուց արդէն ձանձրալի եղած է մեզ այս, բայց պէտք է խորհիլ թէ ինչ օգուտ կարող ենք ստանալ պատերազմէն, եթէ կայ օգուտ. [illegible] քանի որ մեր [illegible] այսքան վնասաբեր է . . . »

—Ռուսիոյ մեծ թերթերն հաւատ չեն ընծայեր վերջին խաղաղասիրական յայտարարութեանց. Նովոյէ Վրեմիա եւ Նովոստի կը հաւաստեն թէ բնաւ կարելի չէ որ հաշտարար զգացում տիրէ գերմանական և ֆրանսական կառավարութեանց և ժողովրդոց միջեւ. Նըմանապէս կը յայտարարեն իրենց վերջին թուոց մէջ թէ Գերմանիա և մանաւանդ Աւստրիա բնաւ բարեկամ լինել չեն կարող Ռուսիոյ հետ, քանի որ Ռուսիոյ և դոցա մէջ կան սլաւականութեան և գերմանականութեան երեւելի խնդիրներն. Այդ միեւնոյն լրագիրներ պուլկարական խնդրի այսօրինակ աննպաստ ելքն, Ռուսիոյ համար, կը վերագրեն Աւստրօ-Հունգարիոյ գաղտնի մեքենայութեանց. Այնու ամենայնիւ, կը յարեն, Ռուսիա պիտի շարունակէ անփոփոխ մնալ իւր բռնած քաղաքականութեան մէջ.

—Պուքրէշի ռուսական դեսպան Պ. Խիդրովօ քիչ ժամանակէն պիտի ուղեւորի ի Բեդերսպուրկ, մանրամասն տեղեկութիւններ հաղորդելու ռուս կառավարութեան Պուլկարիոյ վերջին դէպքերու վրայ.

—Սերպիոյ համալսարանն անպատճառ պիտի բացուի ներկայ տարւոյ սեպտեմբերին և պիտի ունենայ երկու մասնաճիւղեր, բժշկական և փիլիսոփայական.

—Անդրկասպեան ուղիներու և երկաթուղեաց շինութիւնը մեծ փութով յառաջ կը տարուին. Կովկասիայէն միշտ զօրքեր կը փոխադրուին Անդրկասպեան երկիրը. Կառավարութիւնն հրամայած է միշտ մարզանք կատարել և զօրքերը միշտ կազմ եւ պատրաստ պահել.

—Անցեալները վիմագրութեան ամենամեծ քարահանք մը գտնուեցաւ Կովկասիոյ մէջ. Կ'ենթադրուի որ աշխարհի վրայ եղած ընդարձակագոյն հանքն է այդ իւր տեսակի մէջ. Ռոչիլտ առաջարկած է գնել զայն.

—ՀՌՈՄԱՅ ԱԹՈՌ. Հռոմէ կը հեռագրեն առ Ռէյթեր թէ Վիէննայի պապական նուիրակ Կարդինալ Վանուդէլլի անուանած է յաջորդ հանգուցեալ Նագոպինի Կարդինալին.

—ՆԱԽՈՐԴ ԽՏԻՎ Իսմայիլ փաշա կ'աշխատի Աւստրիոյ և Գերմանիոյ Կառավարութիւններն համոզել՝ զինք վերահաստատելու, և այս նպատակաւ կ'առաջարկէ եգիպտական խնդրոյ կարգադրութեան նոր եղանակ մը. Իսմայիլ փաշա դիմեր է նաեւ ռուս դահլճին.

—ԿԱՐՄԻՐ ԾՈՎՈՒՆ մէջ, նախընթաց շաբթուն, անգլ. երկու մարտանաւեր գրաւեցին Ճիտտէ գացող արաբական երկու նաւեր, որք գերի կը պարունակէին, մին 26 հատ, միւսն 33, որք մեծաւ մասամբ տղայք էին. Ըստ օրինի, գերիները կ'արձակուին, և գերեվաճառք կը պատժուին.

—)(69)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՎԵՐՆ

ՀԻՆԳ ՇԱԲԱԹ ՕԴԱՊԱՐԻԿՈՎ

[illegible]

պահել կ'ուզեմ.

—Սիրելի՛ Սամուէլս, պատասխանեց որսորդը, դու մեզմէ աւելի ձեռնհասութիւն ունիս այդ նիւթոյ մէջ. դու միակ դատաւորն ես իրաց վիճակին. ըսէ մեզ ի՛նչ [illegible]

ւակին վրայ քանի մ'ոտք վերէն կորել ձգական խեժէ յօդուածները, բայց խողովակներն հանել առաւել դժուարին եղաւ, վասն զի վերի ծայրերէն ամրապնդուած և սուրէ թելերով կափոյրին շրջանակին [illegible]

չունենք. Աստուած հակէ մեր վրայ այս վերջին աւուր մէ՛ջ ալ.»

Տգէթորին երկու ընկերներն յօժարափոյթ պառկեցան նաւակին մէջ, եւ անմիջապէս ի խոր քուն սուզեցան.

Այս տպաւորութեանց ներքեւ տօքթորը մերթ ընդ մերթ տարտամ շփոթներ լսել կարծեց այն ընդարձակ անտառին մէջէն. Մինչեւ իսկ հրոյ արագատակ փայլ մը նշմարել կարծեց ծառերուն մէջէն. [illegible]

«Կրա՛կ, կրա՛կ» գոչեց առանց պատճառն հասկնալու.

Երկու ընկերները ցատկեցին ելան.

«Ի՞նչ կայ, հարցուց Սամուէլ.

[illegible]

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ըստ որոշման Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան, Ազգ. Ժողովն ընդհանուր պիտի գումարի յառաջիկայ Ուրբաթ, 20 Մարտ, ի Մայր-Եկեղեցւոյ Գում-Գաբուի։

Ատեանը պիտի բացուի ժամ ճիշդ 6ին և փակուի 9ին։

Հրաւիրեալ են Ազգային Երեսփոխանք իրենց ազգասիրական պարտականութիւնը կատարելու փութալ։

Մնամ աղօթարար
Պատրիարքական Փոխանորդ
ԳԷՈՐԳ ՎՐԴ. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

17 Մարտ 1886

ՕՐԱԿԱՐԳ

Ա. ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆ ԱՄԵՆ. Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀՕՐ.

Բ. Վերաքննեալ Կանոնագիր Սրբոց Ցակովբեանց Միաբանութեան.
(Տեղեկագիր Ազգ. Վարչութեան և Երուսաղեմայ Յանձնաժողովոյ)։

Գ. Տեղեկագիր Ս. Երուսաղեմայ Յանձնաժողովոյ։

Ատենադպիր
Կ. Գ. ՍԸՎԱՃԵԱՆ

ՈՐՈՇՄՈՒՆՔ ՔԱՂ. ԺՈՂՈՎՈՑ

Քաղ. Ժողովն իր նախընթաց աւուր նիստին մէջ այլ և այլ յարաբերական և ներքին խնդիրներ տնօրինելէ յետոյ, հետևեալ խնդիրներով ևս զբաղեցաւ.

Ուշադրութեան առնլով Տնտեսական Խորհրդոյ և Կրթական Տեսչութեան մէկ տեղեկագիրը, վերաբերմամբ Մայր եկեղեցւոյ Պէզճեան վարժարանի և մերձակայ Թաղերու վարժարանաց միացման խնդրոյն, սկզբամբ ընդունեց Մայր եկեղեցւոյ մօտ կեդրոնական վարժարանի մը հաստատութեան պէտքն և այս նպատակին համնելու համար անհրաժեշտ համարելով որ նախապէս սահմանուի իւրաքանչիւր Թաղի վճարելիք գումարի բաժինն, որոշեց յանձնարարել Տնտես. Խորհրդոյ և Կրթական Տեսչութեան որ այս կէտը պարզեն։

Ժողովն առաջնորդական վիճակներէ եկած գրութիւններէ տեղեկացաւ որ կը չարունակուի տակաւին ըստ առաջնոյն գաւառաց մէջ պահանջուիլ 10 ղրշնոց դրոշմաթուղթ փակցընել պսակադրութեանց հրամանագրերու վրայ, հակառակ Բ. Դրան կողմէ եղած վերջին տնօրինութեան որ կը տրամադրէ պսակադրութեան հրամանագրերը զերծ կացուցանել դրոշմաթղթէ, և տեղի ունեցած անմասնութիւնները մարդահամարի տումարաց մէջ արձանագրուելու առթիւ վճարելի օրինական ծախքին վրայ, որ է 5 և 3 դահեկան, դրոշմաթղթի փոխարէնն եղած տասն դահեկանն ալ բարդել և գանձել, որով փոխանակ 5ի՝ 15 դահեկան պիտի վճարուի։ Ժողովն որոշեց Բ. Դրան Թագրիր մատուցանելով խնդրել որ Պետական Խորհրդոյ որոշումն, որ Նախարարաց Խորհրդոյ կողմէ հաստատուած եւ ի պաշտօնէ հաղորդուած է Ազգ. Պատրիարքարանի, ծանուցուի գաւառական իշխանութեանց, որպէս զի վերջ գտնեն այդ պահանջմունք։

Ժողովն որոշեց Ազգ. Ընկերութեանց կազմական կանոնագիրն հաղորդել Ուսումնական և Տնտեսական Խորհրդոց, որպէս զի վաւերացեալ ընկերութեանց հաղորդեն, ըստ անմ պէտք եղած բարեփոխութիւնները կատարելու համար իրենց կանոնագրին մէջ։

Արսլանպէկի հրկիզելոց եւ վերջին երկրաշարժէ փասելոց ի նպաստ կազմեալ կայս. Յանձնաժողովոյ կողմէ Ազգ. Պատրիարքարանի ղրկուած տոմսակներու հաշիւը փակուած է և յառաջիկայ երկուշաբթի օր նոյն Յանձնաժողովոյ պիտի ղրկուի։ Արդ, Ազգ. Պատրիարքարանի կողմէ գրուեցաւ մայրաքաղաքիս Թաղ. խորհրդոց որպէս զի մինչեւ յառաջիկայ երկուշաբթի օր ղրկեն չըսպառուած տոմսակները, նկատելով որ այդ Թուականէն յետոյ եկած տոմսակները չը պիտի ընդունուին և նոցա փոխարէնը պիտի պահանջուի Թաղ. Խորհրդոց անդամներէն անհատապէս։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ, ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ

Առաջին կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Գերմանիոյ պատերազմական նախարար Պրոնսարդ Ֆոն Շէլլէնտորֆ զօրավարին և Ծովային նախարար Ֆոն Գաբրենի զօրավարին.

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ հինգերորդ զօրաբանակի տասներորդ զօրաբաժնին քսաներորդ կիսաբաժնի հրամանատար Միրլիվա Մէհմէտ Ալի փաշայի։

Երրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Գերմանիոյ պատերազմական նախարարութեան խորհրդական տեղակալ-գնդապետ Պ. Ֆոն Ֆանկի.

Չորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Կիւմիւլճինէի արքունի կալուածոց յանձնաժողովոյ Նախագահ Մէհմէտ Շիւքրի էֆէնտիի.

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Կիւմիւլճինէի Թաղապետութեան Նախագահ Հաֆըզ Ալի էֆէնտիի.

Երրորդ կարգի Շէֆագաթ՝ գերմանացի Հօղեր փաշայի կնոջ.

Տիպրէի կառավարիչ և զինուորական հրամանատար անուանեցաւ Նաալիճի հրամանատար Ֆէրիգ Օսման Նուրի փաշա։

Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Արտաքին գործոց նախարարութեան իրաւագէտ խորհրդականաց օգնականներէն Իսմայիլ պէյի.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

(Պաշտօնական Ազդ)

Քոլերայի քանի մը դէպքեր պատահած լինելով ի Բէչգա, ինչպէս կը ծանուցանէ այս աւուր (երեքշաբթի) Թըռւականաւ պաշտօնական հեռագիր մը, Առողջապահական բարձրագոյն Խորհուրդն որոշած է որ Դանուբէն և Սև Ծովու եզերաց քաղաքներէն, (Սուլինայէն մինչեւ Պուրկազ) մարտ 17/28 էն յետոյ մեկնող չոգենաւք հնգօրեայ քարանդինայի ենթարկուին ի Գավաք։

Այդ կողմերէ եկող չոգենաւք պիտի կարենան ըստ առաջնոյն Վոսփորէն վաճառք անցընել հսկողութեամբ առողջապահական պաշտօնէից որք Գավաքի առջեւ չոգենաւ պիտի նստին և Դարդանէլ պիտի ելնեն։

Կ. Պոլիս, 29 մարտ 1887

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Բ. Դուռն իմանալուն պէս թէ բազմաթիւ ռուս կամաւորք համախմբուած են ի Ռէնի, այս մասին հեռագրաւ տեղեկութիւն պահանջեց Կալաձի օսմ. հիւպատոս Մաքսիմ էֆէնտիէ. Հիւպատոսէն պատասխան հասաւ թէ Ռէնիէն կալած անցնող չոգենաւու մը ուղեւորներն հարցաքննելով յայտաբարած էին թէ բան մը չեն նշմարած. Ցայնժամ Բ. Դուռն հրամայեց Մաքսիմ էֆէնտիի՝ յատկապէս մէկը ղրկել ի Ռէնի ստոյգ տեղեկութիւն առնլու համար. Մինչեւ երկուշաբթի իրիկուն նոր լուր մը հասած չէր Բ. Դրան. Սպասելով այդ տեղեկութեանց, Կ. Պոլիս գտնուող Զանքոֆեանց ինչ ինչ անդաղտնապահութիւններէն կ՚ենթադրուի թէ բան մը անցած դարձած է. Միևնոյն ժամանակ կ՚իմանանք թէ Պ. Բօբոֆ, նախկին քարտուղար Ներքին վերատեսչութեան Արեւ. Րումէլիի, Ալէքօ փաշայի օրով, որ ժամանակէ մը ի վեր աստ կը գտնուէր, Ռէնի ուղեւորեր է. Ուրիշ պուլկար գաղթականք Օտեսա գնացած են և ոմանք ալ Սելանիկ՝ դէպի պուլկարական սահմանագլուխն ելնելու համար, սակայն օսմ. զինուորական իշխանութիւնք զանոնք ձերբակալելով վար դրեր են Սէրէզի մէջ. (Լ. Հէրալտ)

—Տակաւին մայրաքաղաքս գտնուող պուլկար գաղթականաց խորհուրդ տըրուեր է Օտեսա ուղեւորել փութով. Շոգենաւուն անցագինն ու մնունդը ձրի լինելէ զատ, դրամական պարգեւ մ՚ալ պիտի տրուի անոնց. Այն պանդոկապետք կամ տանուտէրք որոց պարք բրած էին այս գաղթականք, ռուսական հիւպատոսարանէն ապահովութիւն ստացեր են թէ իրենց պահանջքը պիտի հատուցուի ամբողջովին. (Նոյն)

—Պուլկարիոյ դատական նախարար Պ. Ստոյիլոֆ որ ժամանակ մը Կ. Պոլիս մնալէ յետոյ երկու շաբաթ առաջ Սոֆիա վերադարձաւ, իւր կառավարութեան կողմէ յատուկ պաշտօնով Վիէննա ղրկուած է.

—Հ[illegible] բոլորովին կը հերքէ այն լուր թէ Պուլկարիոյ օսմանեան արտասովոր պատուիրակ Րիզա պէյ Սոֆիայէ պիտի հեռանայ.

—Սոֆիայի կառավարութեան բերան համարուող գլխաւոր թերթը՝ Ն[illegible] Պ[illegible] կ՚ծու լեզուաւ յօդուած մը հրատարակած է ընդդէմ Ֆրանսայի, ուստից կը քաղենք սա քանի մը տողերը.

Մինչ մենք Պուլկարքս պատճառ եղանք որ 1870 ին Գերմանիա Ֆրանսայէն առաւ Ալզաս Լօռէնը. մինչ մե՞րն է յանցանքը եթէ Ֆրանսացիք չեն կրնար ետ առնուլ զայն. Գերմանիա Ֆրանսայի դրացին է. եթէ սա վերջինը կ՚ուզէ վրէժ լուծել, է՞ր ոչինչ կը գործէ. Վասնզի չէ կարող և վասն զի ինք առանձինն կ՚երկընչի։ Ասոր համար պէտք ունեցաւ Ռուսիոյ աջակցութեան որպէսզի միանոյ անոր հետ և այսքա՛ն անազնիւ եղանակաւ մը մեզ դէմ ելնէ։ Մեծ տէրութեան մը համար երկրելի և անպարկեշտ բան մ է խեղճ իշխանապետութիւն մը չահագործել։ Սոսկալի բան է այս, աններելի արատ մը Ֆրանսական պատմութեան մէջ։ Ֆրանսայի մեծ մարդոց հոգիները դժգոհ պիտի [illegible], վասն զի Ֆրանսայի արդի ընթացքն արատ մ՚է Ֆրանսական անուան համար։ Ո՞ւր է Վիքդոր Հիւկօ, իրաւանց պաշտպանն. Թո՛ղ տեսնէ թէ ինչպէ՛ս կը վարուի մեծ ազգը մեծ քաղաքակրթութեան առջեւ։ Եթէ [illegible] լինէր, արտին խորէն անշուշտ պիտի անիծէր Ֆրանսայի այժմեան վարիչները։ Ցաւալի է տեսնել որ Ֆրանսա այժմ կ՚աշխատի տարաբաղդ ու փոքրիկ Պուլկարիոյ կործանման. բայց Աստուած մեծ է։

ԱՐՔՈՒՆԻ ՓՈՂԵՐԱՆՈՑ

Թ[illegible] կ՚իմանայ թէ Նրմտական առաջին ճիւղի քննիչ Մէճտէտտին էֆէնտի կ՚երթայ Ներքեւ առնլով արքունի Փողերանոցի անուրն, հաշուեքննութեան ձեռնարկեր է։

ՈՉԽԱՐԻ ՄԻՍԸ

Քանի մ՚օրէ ի վեր, ոչխարի մսի գինն զգալի կերպիւ բարձրացած է, 8էն 10 ղրուշի, և այս՝ առնլիսի եղանակի մը մէջ ուր բնաւ պատճառ մը չը կայ յանկարծական բարձրացման մը. Մսավաճառաց արհեստապետութեան պէտն՝ Եւսէմ էֆէնտի՝ տեղեկագիր մ՚ուղղելով Քաղաքապետութեան, յայտնած է թէ այս գնոց բարձրացման պատճառը պարզապէս չահադիտութիւնն է. Եւսէմ էֆէնտի կըսէ թէ Պ. Պ. Խրիստովէրկի և Անաստասիատիս՝ որոց առաջինն Սպարապետի Դրան և երկրորդը կայս. անձնական Գանձուն Նախարարութեան մսի հայթայթման վարձակալներն են՝ չվարենալով ժամանակին գնումներ ընել գաւառաց մէջ, իրենց պէտքերն հոգացած են նոյն իսկ Կ. Պոլսէն, ի վնաս տեղական սպառման. Արդ՝ մսավաճառաց պետը կըսէ թէ այդ վարձակալք իրենց պայմանագրի զօրութեամբ իրաւունք չունին ո՛ր և է գնում ընել Կ. Պոլոյ հրապարակին վրայ, այլ միայն ի գաւառս, որպէս զի մսի գինը չբարձրացնեն. այդ վաճառականք այսպէս վարուելով, մեծ ՚վնաս պատճառած են ժողովրդեան. Եւսէմ էֆէնտի իւր տեղեկագիրը կը վերջացնէ ըսելով թէ, եթէ ժամանակին միջոցներ ձեռք չ՚առնուին վարձակալաց դէմ, մսի գինը քանի մ՚օրուան մէջ կրնայ մինչեւ 12 ղրշ. և աւելի բարձրանալ. (Լ. Հէրալտ)

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱԶԴԵՐ

Այս աւուր Թուրք լրագրաց մէջ հրատարակեալ պաշտօնական ազդ մը կը ծանուցանէ թէ, ըստ որոշման Պետական Խորհրդոյ, օսմանեան երկրաց եւրոպական ծովեզերքներէն բեռնաբարձ և հեծնելու անասնոց արտածութիւնն արգիլուած է ցնոր տնօրինութիւն և թէ կովու ու ոչխարի արտածութեան դէմ դրուած արգելքը բարձուած է.

—Ուրիշ պաշտօնական ազդ մ՚ալ կը ծանուցանէ թէ նկատելով որ այլ և այլ տեղեր ոմանք կը դժկամակին վճարել 95 Թուականէն ի վեր յետնեալ տուրքերն, Պետական Խորհրդոյ որոշմամբ այդպիսեաց կալուածական հասոյթները գրաւի տակ առնուելով յետնեալ տուրքերը պիտի գանձուին. Պաշտօնական ազդը կը յարէ թէ այս որոշում մի միայն գանձման եղանակ մ՚է և բընաւ վերաբերութիւն չունի անցեալ տարիներու տրոց դրամով և կամ այլ ձեւով գանձման մասին արդէն եղած որոշման հետ.

ԲԱՍԴԷՕՒԵԱՆ ԴԻՒԹԻՒՆ

Տր. Պապայեան էֆէնտի որ իբր մէկ ամսէ հետէ Փարիզ գնացած էր Բասդէօռեան դրութեամբ դարմանել տալու համար իրեն ազգական իննամեայ աղջիկ մը զոր կատաղի շուն մը խածած էր, մայրաքաղաքս վերադարձաւ այդ մանկան հետ որ Ֆրանսայի մեծանուն բժշկին հիւանդանոցին մէջ խնամուած և կատարելապէս ապաքինած է.

Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ Իսքէչէ գաւառակի մէջ Գարա-Սու գետին վրայ գտնուած կամուրջն, որ հինցած և փլած էր, վերստին շինուեցաւ կայս. անձնական Գանձուն ծախիւք. Այս կամուրջ Վեհ. Սուլթանի անուան նուիրուած է և Ն. Վեհափառութեան հրամանաւ յետ այսօրիկ այդ կամուրջէն անցագին չպիտի առնուի.

—Թ[illegible] կ՚իմանայ թէ Պ. տը Լէօէրս Պերլին գտնուած միջոցին յայտարարեր է թէ հաւանաբար Կ. Պոլիս պիտի գայ եգիպտական խնդրոյն վրայ Բ. Դրան հետ բանակցելու համար.

—Իտալական նորընտիր դեսպան Պառոն Պլան երեկ Արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Սայիտ փաշայի ապարանքն երթալով իւր յանձնարարագրոց պատճէնը մատոյց.

—Ֆրանսական դեսպան Մոնդէպէլլօ կոմսն և ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ երեկ Բ. Դուռը գնացին և յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին և խորհրդական Վսեմ. Տատեան էֆէնտիի հետ.

—Այրընի երկրագործական ընկեր Պէկեան Հայկազն էֆէնտի ծրագիր մը մատուցեր է կուսակալին, որով գաւառին մէջ երկրագործական վարժարան մը հաստատել կ՚առաջարկէ. Կուսակալն սկզբամբ ընդունելով Պէկեան էֆէնտիի ծրագիրն, յանձնարարեր է որ քանի մ՚ամբողջացուցիչ ծանօթութիւններ ալ յաւելու, յետ որոյ ծրագիրն Աւետարական և Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան պիտի հաղորդուի.

—Ի նպաստ կայս. զօրաբանակաց Եգիպտոսի մէջ հաւաքեալ նպաստից ընդհանուր գումարն է 55,298 անգլ. ոսկի որ Օսմ. կայս. Պանքային միջոցաւ յանձնուած է Սպարապետութեան.

—Ըստ մասնաւոր տեղեկութեանց Մ[illegible], վաճառական Պ. Օսքար Էսդրաուս մայրաքաղաքիս ամերիկեան ընդհ. հիւպատոս անուանուեր է հանգուցեալ Պ. Հիթի տեղ.

—Բէժիի վարչական խորհուրդն իւր այս աւուր նիստին մէջ պիտի խորհրդակցի թէ պէտք կա՞յ արդեօք որ ընդհ. տնօրէն Պ. Օպուանօ Փարիզ երթայ, ներկայ գտնուելու բաժնետիրաց մեծ ժողովոյն որ պիտի գումարի ապրիլի մէջ.

—Էնկիւրիի կուսական հեռագիր մ՚ուղղելով Բ. Դրան ծանուցած է թէ ջուրերու նուազութեան պատճառաւ քաղաքին մօտ Էմիր Կէօլ անուն տեղը գտնուած լիճէն քաղաքին ջաղացքներու ջուր գալու համար ճամբաներ բանալ տուած է և թէ երեք օրէ ի վեր ջուրերը կը վազեն որք բաւական են դարձնելու բազմաթիւ ջաղացքներ ինչպէս նաև արտերը ջրելու, որով ժողովուրդը տարեկան երկու հարիւր հազար ղրուշէ աւելի գումար մը պիտի շահի. Հեռագիրը կը յարէ թէ այդ ճամբաներու բացման ծախքն, որ է 11,000 ղրշ. պիտի վճարեն տեղւոյն ջաղացքներու և արտօրէից տէրերը.

Կուսակալն ուրիշ հեռագրով մ՚ևս կ՚աւետէ, ինչպէս երեկ ծանուցինք, թէ նահանգին այլ այլ կողմերն անձրեւ տեղալ սկսած է.

—Պուրկազէն կը գրեն մարտ 14/26 Թուականաւ.

«Նախորդ քաղաքապետ Պ. Զանքոֆ քանի մ՚օր առաջ աստ վերադարձաւ Սոֆիայէն. Մեր արդի քաղաքապետն անդամ չարթնու բազմաթիւ ոստիկաններով սահմանագլուխ կողմը գնացած էր պէտք եղած միջոցները ձեռք առնլու համար այն պարագային յորում «Նաչօ ֆ» հայիրապետն և իւր Քարաստաղեք փորձեն Պուլկարիա անցնիլ.» Հրաման տրուած է ձերբակալել ամեն անծանօթ մարդ. միեւ նոյն ժամանա՛կ կ՚ուզուի գրաւել գիւղերու մէջ գտնուած բոլոր զէնքերը, սակայն ուրեք ուրեք գիւղացիք կը մերժեն յանձնել իրենց հրացաններն.

—Ի մօտոյ, զինուորական մեծ մարզանքներ պիտի կատարուին Մակեդոնիոյ այլ և այլ կողմերն.

—Օսմ. Հանրային Պարտուց վարչութեան իտալական ստորագրիչ Պ. Մանքարտի այսօր կը մեկնի մայրաքաղաքէս արձակուրդով.

—Իզմիր-Այտընի երկաթուղւոյ վարչութեան տեղեկագրէն կ՚երեւի թէ 1886 տարւոյ երկրորդ վեցամսէի խառն հասոյթք 141,162 անգլ. ոսկւոյ հասած են, մինչ 1885 ին նոյն վեցամսէի հասոյթից գումարն էր 139,550 ոսկի. Ընդհանուր ծախք եղած է 58,616 ոսկի, մինչ նախորդ տարւոյ Բ. վեցամսէի ծախքն էր 63,088 ոսկի. զուտ հասոյթ մնացած է 82,545 ոսկի ուստից հանելով նախ ինչ ինչ պիտոյից յատկացեալ գումարը կը մնայ 42,684 ոսկի, որ բաւական է ընկերութեան բաժնեթղթոց վրայ 100 ին 4 շահաբաժին մը բաշխելու, 700 ոսկւոյ մնացորդ մը թողլով. Առաջին անգամն է որ Իզմիր-Այտընի երկաթուղւոյ ընկերութիւնը շահաբաժին կը վճարէ իւր բաժնետիրաց.

—Հ[illegible] կը հերքէ Ս[illegible] այն լուրը թէ Հանրային Պարտուց վարչութեան տնօրէն Սէլիմ Մէլհամէ էֆէնտիին 500 ոսկի պարգեւ տրուած է որոշմամբ վարչական խորհրդոյն.

—Լոնտոնէն կը գրեն թէ եղանակին շըքեղագոյն ընդունելութեանց մին կատարուեր է օսմ. դեսպանատան մէջ ուր 24 հոգւոյ սեղան մը տրուելէ յետոյ, Րիւստէմ փաշա դեսպանատան սրահները բացեր է 600 հրաւիրելոց. Լոնտոնի ընկերական բարձր դասու մեծ մասն, դեսպանք և դեսպանուհիք խռնուեր են Պրիչէնս ըն-Սքուէյրի փառաւոր դահլիճներուն մէջ. Րիւստէմ փաշա՝ աջակցութեամբ աւստրիական դեսպանուհւոյն՝ հիւրերն ընդուներ է սիրալիր մեծարանօք.

—Ամասիայէն Թ[illegible] ուղեալ մասնաւոր հեռագիր մը ընդհանուր դատախազութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ սա իրողութեան վրայ թէ Ամասիայի նախնական դատարանի առաջին քարտուղարն ստորագրելի թողած է այն պաշտօնագրերն որք կը վերաբերին զանազան կաշառակերութեանց և վրիպմանց համար ամբաստանեալ Հօզակի դատաւորին նկատմամբ եղած քննութեանց.

—Նախընթաց առաւօտ Իւսկիւտարի Չավուշ Տէրէսի Թաղը Թուրք կին մը յանկարծամահ եղաւ.

—Երէկ գիշեր Պոլսոյ Վէֆաճիլէր Թաղը Սանուբճը Հիւսէյին անուն անձ մը սարձանակով ծանրապէս վիրաւորեց ոստիկան Շիւքրի էֆէնտին որ այն միջոցին այդ տեղէն կ՚անցնէր. Վիրաւորեալն հիւանդանոց փոխադրեցաւ և չարագործն ալ խոյս տուաւ.

—Եղեռնագործ սպանիչ տասն-հինգ տարուան Թիապարտութեան դատապարտեալ Նիկոսէր Ալի անուն անձն որ յինավելա Ապուլալբէն սպանած էր.

—Բ[illegible] Բ[illegible] տարեկան ընդհանուր ժողովը գումարեցաւ անցեալ չարաթ գիշեր, ընդ նախագահութեամբ Պ. Ֆոսքէրի, լսելու համար 1886-87 շրջանի տեղեկագիրն և նոր ընտրութիւններ կատարելու համար. Ժողովոյն ներկայ էին 45 անդամք. Տարեկան տեղեկագիրը, զոր կարդաց Պ. Րօսօլաթօ, կը յայտնէր թէ 86-87 շրջանի ելմտական վարչութիւնը գոհացուցիչ եղած լինելով չուրջ 300 ոսկւոյ յաւելուած մը ցոյց կուտայ.

Ցեալ քուէարկութեան ձեռնարկուելով, նախ կատարուեցաւ հրաժարեալ տասն տնօրէններու յաջորդին ընտրութիւնն և ընտրուեցան՝ Տեարք Ֆօսդէր, Պարոձի, Ֆօրկէնսըն, Ֆոն Հաս, Լա Ֆոնդէն, Սմայդ, Ֆոն Դրէսքօֆ, Ա. տը Վէրմէր, Տր. Վէրրի, Րէնչ, Լ. Զարիֆի. Այն տնօրէնք որոց պաշտօնավարութեան շրջանը լրացած չլինելով, վերընտրեալ տեարց հետ կը կազմեն Քլիւպի վարչութիւնն հետեւեալք են. Տեարք՝ Պ. Պ. Պարտօ, Տրվօ, Ֆաուսէդ, Լըմուան, Մավրոգօրտաթօ, Բիրս, Տր. Րէվի, Րօսօլաթօ և Սըր Ժ. Թոմաս.

Միւս ինն դէր-տնօրէնք են. Տեարք՝ Պ. Պ. Ժ. Ապարեան, Ֆիւրլանի, Սիւլհ, Ֆօրնի, Բէտրէլլի, Եսաեան, Ջվիքի, Պլչեան և Սվան.

—Պրինքիբօի վերջին վիճակահանութեան 280 ական օսմ. ոսկի շահեր են հայ ուսերչի մ՚աշակերտն և յոյն կօշկակար մը որք իւրաքանչիւրը տոմսին մէկ ութերորդը գընած էին.

—Հ[illegible] կ՚իմանայ թէ Նիկոմիդիոյ Ցոյներն կերպ կերպ թշնամական ընթացից մէջ կը գտնուին հանդէպ տեղւոյն Ամերիկացի Միսիոնարաց.

—Անցեալ գիշերը Բերա, Եղաճի փողոցը, Ս[illegible] Օ[illegible] իտալական ընկերութեան կեդրոնատեղին գողեր մտնելով, դրամարկղը խորտակեր և մէջը գտնուած 80 ոսկին կողոպտեր են.

Տոմարակալութեան, Թուրքերէնի ու առեւտրական թղթակցութեան հըմուտ, և մաքսի վերաբերեալ գործողութեանց ձեռնհաս երիտասարդ մը, ըստ ամենայնի երաշխաւորեալ, պատրաստ է մայրաքաղաքիս մէջ կամ ի գաւառս պատուաւոր վաճառականի մը քով պաշտօն ընդունիլ.

Դիմել Ա[illegible] խմբագրատունն.

ԹԱՏՐՈՆ ՕՍՄԱՆԵԱՆ

Ի Շահզատէ-պաշի Վէզնէճիլէր

Այս գիշեր, Շահզատէ-Պաշիի օսմանեան Թատրոնին մէջ արտաքոյ կարգի շքեղ ներկայացում մը պիտի տրուի, առաջնորդութեամբ Պ. Մ. Մնակեանի. Ներկայացուելիք խաղն է

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ՏՈՎԱՀԷՆՔ

Թ[illegible]

Սոյն հետաքրքրաշարժ ու գեղեցիկ տեսիլ ներկայացումէ յետոյ, ՄԱՐՄՆԱ-ՄԱՐԶՈՒԹԵԱՆ փորձեր պիտի կատարեն եւրոպայէն նոր եկող Պ. Ճիվանի Պօսօ և Տիկին Բլէմանդին.

(Հեռու տեղերէ գնացող անձանց դիւրութեան համար Թատրոնին գրասարանը մինչեւ առաւօտ բաց է).

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիզ, 28 մարտ

Ելմտացոյցի յանձնաժողովը մերժեց քանի մը յաւելուածական վարկեր, որոց առթիւ Նախարարութիւնը վստահութեան քուէ պիտի պահանջէ, երբ խնդիրը գայ Երեսփոխանաց ժողովոյ առջեւ.

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 18 մարտ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

			Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Ո	Սէրի		14 37
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»		14 37
Բերայի մէջ	»		— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»		14 39
Բարձրագոյն գին	»		14 39
Նուազագոյն »	»		14 39
Կէս օրին	»		14 39

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	39 10
Այս առաւօտ	39 12
Կէս օր	39 12

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն 1858) / » 1862)	Ա Սէրի		23 20
» 1860) / » 1863) / » 1872)	Բ »		13 30
» 1865) / » 1869) / » 1873)	Գ »	0.	14 39

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	83 20
Այս առտու բացուեցաւ	84
Կէս օրին	84

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	3	27
Քրէտի ժէնէրալ	Օսմ. »	6	6
Պանք տը Գօնս	»	5	5
Սօս. Շըմէ է վայեօր	»	3	20
Թրամուէյ	»	290	
Րումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	33	75
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ	»	—	
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի	»	75	

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	88 3
Անգլիական ոսկի	»	111 10
Բօլ Իմփէրիալ	»	90 27
Քրիմից	»	51 20
Իւսպիւր թղթադրամ	»	10 5
» արծաթ	»	78
Ֆիօրին	»	— —
Մեճ. արծ. (տարբ.)	»	107 35
Վիէննոյ	»	102 35
Չինգնոց	»	102 35
Մեճիտիյէ	»	98 30
Թոսքիէ	»	19 20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 29 Մարտ, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ			101 7/8
Օսմ. »	Սէրի Դ.	բացուեցաւ	13 5/16
» »	»	գոցուեցաւ	13 5/8
» »	» Ա.		22 1/2
» »	» Բ.		13 5/8
Օ »	» Գ.		13 3/8
Օթոման 1871			13 3/8
Փոխառութիւն 1877			73 3/4
Պանք Օթօման			85 1/2
Ռուսական փոխառ. 1873			10 1/8
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)			94 1/8
» առանձ. (բրիվիլէժիէ)			75 1/8
Տոյրա Սանիէ			97 3/4
Տօմանիալ (փոխառ. Րօչիլտ)			72 3/4
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %			94 3/4
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ			— —
			25 47 1/2

Վիէննա, 29 Մարտ, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	128 5
Օսմանեան երկաթուղի	16

Բարիզ, 29 Մարտ, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %			109 45
» » 3 %			80 62 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.		բացուեցաւ	13 50
» »	»	գոցուեցաւ	13 50
» »	» Բ.		13 50
» »	» Գ.		13 40
Օսմանեան երկաթուղի			31 50
» Բէժիի բաժնեթուղթք			— —
Պանք Օթօման			506 25
Գրէտի Լիոնէ			556 25
» Ֆոնսիէ			1375
Բաժնետոմս Լիոնի			1255
Սուէզի ջրանցք			2056 25
Ռուսական 5 % 1877 ի			100 1/4
Իտալական Ռանթ			97 97 1/2
Եգիպտական միացեալ			381 25
Սպանիական (արտաքին)			65 1/4
Բրիօրիթէ թիւրք			341 25
5 % Հելլենական			317 50
Չեք Լոնտոնայի վրայ			25 31

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 29 Մարտ, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	— —
Օսմանեան քօնսօլիտէ	— —
Եգիպտական	381 35

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ԳԱՀԻՐԷ, Տ. Գ. Չ. Արեւելքի բաժանորդագրութենէն ձեր պարտքն եղած 240 ղրուշն հաճեցէք անյապաղ յանձնել մեր գործակալին, Յովհ. էֆ. Պալըքճեանի.

ՄԱՔՐՈՒՀԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ ԸՆԿ. ՊԵՇԻՔԹԱՇՈՒ

Թաղիս մէջ հազիւ մէկ տարիէ ի վեր գոյութիւն ունեցող Մաքրուհեան Ուսումնասիրաց ընկերութիւնը՝ որ իւր նպատակին այժմ 10 աղքատ և ուշիմ պատանիներ կը խնամէ, չաբաթականքն վճարելով, դրական և նիւթական պիտոյքն հայթայթելով և դարմանելով զայնս ի հիւանդութեան, իւր պաշտպանելոց վիճակն բարւոքելու և թիւն ստուարացնելու փափաքանօք համեստ պատուաբեր միանգամայն օգտակարագոյն միջոց մը ընտրած է Ներուիրատուացը դնելով պատուարժան ազգայնոց տրամադրութեան Ներքև. Ուրախ եմք որ մեր ակնկալութիւնք իրականացան և Ժողովս ջանքերն իւր համեստ բոլորից պսակուեցան, ուստի կը խնդրենք որ Աշխ[illegible] արժանիք լինի մեր ջերմագին շնորհակալեաց և բաջալերական զգացմանց առ բարեսէր ազգայինս որք գնահատելով միջոցին առաւելութիւնը յօժարակամ շնորհեցին իւրեանց նուէրներն ի միաբանութիւն կարօտին և ի խրախոյս գործոյ մարմնոյն.

Ի դիմաց Մաքր. Ուսումն. Ընկ.
Գործադիր Ժողովոյ
Վ. Ատենադպիր Ատենապետ
ՄԻՀՐԱՆ Ն. ԿԷՎՐԷԿԵԱՆ Ե. Գ. ԿԻՒՄՆՇԵԱՆ

ՑՈՒՑԱԿ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԱՑ

		Ղրշ.
Վսեմ.	Տատեան Յարութիւն պէյ	100
»	Ունճեան Արիկ էֆ.	40
»	Հալաճեան Բարսեղ »	40
Մեծ.	Տէար Ասմարճեան Պօղոս	100
»	Տեարք Կիւմիւշկէրտան եղբարք	60
»	Ո՛ն	60
»	Անդրէասեան և Գասարճեան	40
»	Մանուկեան Մ. և Նագաչեան Գ.	40
»	Սէմէրճեան Եղբարք	40
»	Ստամպօլեան Յ. և Եղբարք	40
Վսեմ.	Տատեան Տիրան պէյ	40
Մեծ.	Քըլըճեան Պօղոս	40
»	Իսպէնճեան Բարսեղ Ե.	40

Բսան դահեկան նուիրողք

Մեծ. Տեարք.

Ալաչէմճեան Գէորգ. Ալաչէմճեան Յովհաննէս. Ալեանաքեան Գրիգոր. Ալթունեան Մագսուտ. Ամպարճեան Մկրտիչ. Այնաճեան Կարապետ. Աստուածատուրեան Մագսուտ. Արշակ Յակոբ. Գալբագճեան Միհրան. Գամալէեան Կարապետ. Գարակէօզեան Յովսէփ. Դանիէլեան Գրիգոր. Եաղըճեան Տիգրան. Եաղըճեան Սիմոն. Եաղըճեան Պետրոս. Եստիգարապաշեան Մարտիրոս. Երկանեան Անդրանիկ. Եօրկիասոս Աթանաս. Զէնոբեան Պետրոս. Էգնայեան Կարապետ. Էվրէնեան Գրիգոր. Էօքսիւզեան Համբարձում. Թէքէքեան Յովհաննէս. Թիւքիւրեան Պօղոս. Թօքաթեան Տիգրան. Թօփալեան Քերովբէ. Թօփճանէլեան Սարգիս. Իւթիւճեան Կարապետ. Լիմոնճեան Արշակ. Խիւսավէրտեան Մագսուտ. Կարագաշեան Յարութիւն. Կէվէրէկեան Ստեփան. Կիւլէսէրեան եղբարք. Կիւլպէնկեան Պատրիկ. Կիւմիւշճեան Քերովբէ. Կիւմիւշեան Յովհաննէս. Հիսարեան Զենոբ. Հիւսիսեան Լեւոն. Ճամբազեան Կարապետ. Ճէզվէճեան Օ. և Սիմոնեան Ն. Մալխասեան Եղբարք. Մանուկեան Մրբապետ. Մանուկեան Յարութիւն. Մեծատուրեան եղբարք. Միսաքեան Իսրայէլ. Մնտիկեան Պօղոս. Մուրատեան Նազարէթ. Նախնիքեան Անտոն. Նագաչեան Համբարձում. Նշաստաճեան Եաղուպ. Շամեան Եղ-

բարք. Շիրինեան Շիրին. Չիթճիրաճոսեան Ցարութիւն. Չալուքճեան Եղբարք. Չօպանեան Միհրան. Պապաեան Կարապետ. Պապիկեան Վարդան. Պեզազեան Դաւիթ. Պետրոսեան Ռուբէն. Պէրպէրեան Մարտիրոս. Սամանճեան Եղբարք. Սերապի Եանքօ. Սրովեան Յովսէփ. Տատեան Վահրամ. Տօնէլեան Գրիգոր. Փափազեան Յովհաննէս. Փափազեան Նշան. Փափազեան Պետրոս. Փափատօբուլօ Սօկրատ. Քըլըճճըպաշը Վարդան. Քրիսեան Ճանիկ. Օղանեան Սիմօն. Օտապաշեան Կիրակոս։

Տասն դահեկան նուիրողք

Մեծ. Տեարք

Ալաճաճեան Կարապետ. Անտօնեան Միհրան. Արսլանեան Մօսիկ. Աւագեան Իսկէնտէր. Աւագեան Բարսեղ. Բամսեան Ցակոբ. Բրավատալեան Սարգիս. Գայթանճեան Միսաք. Գավաֆեան Յովսէփ. Եաւրուեան Կարապետ. Եօրկանճեան Գրիգոր. Զիլճեան Տիրան. Էլիկիւզէլեան Գաբրիէլ. Էլիկիւզէլեան Միսաք. Թիրեաքեան Արամ. Թօգաթլեան Մագսուտ. Իւթիւճեան Բիւզանդ. Իւթիւճեան Լեւոն. Լազար-Օղլու Բեթրաքի. Խօրասանճեան Խաչիկ. Կարագեան Մանուկ. Կարագեան Տիգրան. Կէվրէկեան Միհրան. Կիրակոսեան Սմբատ. Կիւլպէնկեան Բարսեղ. Կիւլպէնկեան Հայկազն. Կիւմիւշեան Գրիգոր. Կիւմիւշեան Ցարութիւն Գ.. Կիւմիւշեան Ցարութիւն Պ. Կուրճեան Ցակոբ. Համբարձումեան Սեպուհ. Հովիւեան Ցակոբ. Մալխասեան Գրիգոր. Մէրհամէթճեան Մաքսուտ. Նիքօթեան Ցակոբ. Նիքօթեան Յովհաննէս. Նիքօթեան Օգոստինոս. Նշանեան Կարապետ. Շիշմանեան Անդրանիկ. Ոհն. Չամուրճեան Ցակոբ. Չամքէրթէնեան Կարապետ. Չրաճեան Ցորութիւն. Չօրպաճեան Ցարութիւն. Պասմաճեան Արիս. Պագալեան Նազարէթ. Պարտիզպանեան Սամիկ. Պեշիրեան Աւետիս (Մշեցի). Պիպիեան Կարապետ. Սանըքեան Կարապետ. Սարաֆ-Օղլու Եօրտան. Սիսակեան Անդրէաս. Տիգէնճեան Նշան. Փափազեան Երեւում. Քէրէօթէճեան Յովհաննէս Պ.. Քէրէսթէճեան Յովհաննէս. Քէօմիւրճեան Արտաշէս. Քիւրքճեան Գրիգոր. Օլիկեան Ստեփան։

Հինգ դահեկան նուիրողք

Մեծ. Տեարք

Արսլանեան Գասպար. Գոլբաքճեան Միհրճան. Գարակէօզեան Արտաշէս. Գրիգորեան Յովսէփ. Զաքարեան Գէորգ. Թագւորեան Գէորգ. Մալինեան Տիգրան. Նուրեան Բիւզանդ. Պօճէլեան Միսակ. Սահակեան Ցարութիւն. Սարաֆեան Գրիգոր. Քօնչէկիւլեան Կարապետ։

Վերոգրեալներու գումարը	2 800
Մեծ. Աւագեան Բասեղ էֆ.ի ձեռամբ	90
» Գամալիկեան Կարապետ » »	35
Համագումար	ղշ. 2.925

Ծան. Գործ. Ժողովս հարկ կը համարի հրապարակաւ յայտնել իւր մասնաւոր շնորհակալիքն առ Մեծ. Զենոբ Հիսարեան, որ վեհանձնաբար՝ իւր ջանիւն աջակցեցաւ, շուրջ չո.ս հարիւր դահեկանի նուիրատուներ իւր իսկ ձեռամբ ստանալով. նոյնպէս Մեծ. Աւագեան Բարսեղ և Գամալիկեան Կարապետ էֆէնտիներու, ինչպէս նաեւ Մեծ. Պարտիզպանեան Սամիկ էֆէնտիի որ ըստ իւր բարի սովորութեան, այս պարագային մէջ եւս տոմսերու տարածումը ծրիաբար բարեհաճեցաւ ստանձնել։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՅՈՑ [15]

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Գ.—ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

(Վերջ)

Կրթութեան վերաբերեալ ցարդ ասածներէս բացայայտ երեւեցաւ նախ՝ որ բնաւորութեան տարերքն են. 1.) գիտութիւն, 2.) կարողութիւն և 3.) դորա բարոյական արժէքը, և երկրորդ՝ որ մարդս որչափ մի բան աւելի ճիշդ գիտենայ և այդ ճիշդ գիտցածը որչափ աւելի յաջող գործադրել կարողանայ և ի վերջոյ այդ ճիշդ գիտցածն ու յաջող գործադրել կարողացածը որչափ աւելի բարոյական արժէք ունենայ, այնքան աւելի բարձր կատարելութեան հասած կը լինի նորա բնաւորութիւնը։

Արդ, որոշելու համար թէ իգական սեռի բնաւորութիւնը մինչեւ ո՛ր աստիճանի կատարելութեան կարող է հասնիլ, անհրաժեշտ է նախապէս հետազօտել թէ արդեօք կինը ընդհանրապէս (այր մարդոց հետ բաղդատմամբ) ո՛րչափ ընդունակ է գիտութեան պաշար, կամքի ոյժ և բարոյական արժանիք ձեռք բերել, հիմնուելով տեսական կողմանէ նոցա երկոցունց անդամազննական և բնախօսական տարբերութեանց վրայ և գործնական կողմանէ՝ նոցա գործնական կեանքի մէջ յառաջ բերած արդեանցը վրայ։

Ա. Կնոջ մարմնական մտաւոր և բարոյական զարգացման ընդունակութեան (տեսական կողմանէ) մարդէն տարբերութիւնը՝ հիմնուած է անդամազննութեան և բնախօսութեան վրայ։

Ա.) Մարմնական այժ։

1. Կինը այր մարդէն մարմնով ընդհանրապէս աւելի փոքր լինելով՝ (փոքրամարմին էակ) բնականաբար և պակաս ուժ ունի նորանէ։

2. Եթէ հաւասար մարմնական մեծութեամբ մի կին և մի այր մարդ միմեանց հետ բաղդատենք, կը տեսնենք, որ վերջինի մկային համակարգութիւնը առաջինէն աւելի մեծ և զօրաւոր է։ Եւ որովհետեւ մարմնական ոյժը մկաններու մէջն է, ուստի և կինը այդ մասին մէջ բնականաբար աւելի թոյլ լինելու էր քան այր մարդը։

3. Կնոջ վերջաւորութիւնները (բազուկներն ու ոտները) աւելի կարճ լինելով և կոնքի ոսկորներուն ընդարձակութեան պատճառաւ ոլոքներու վերին յօդաւորութիւնը միմեանցմէ հեռու գտնուելով (և դորա հակառակ ծնկերը միմեանց մօտիկ), նա աւելի քիչ յարմարութիւն ունի թէ՛ բազուկները ճարպիկ և զօրաւոր գործածելու և թէ՛ արագ վազելու, ցատքելու, զօրազինուոր և այլն։

4. Կնոջ իրանի երկարութեան (և ոտների կարճութեան) պատճառաւ նորա ծանրութեան կեդրոնը կոնքի խոռոչի մէջ լինելով (ո՛չ ոլոքներու յօդաւորութեանց մօտ, ինչպէս արանցը), միանգամայն և փոքրիկ ոտներ ունենալով աւելի քիչ դիւրութիւն ունի հաստատ պահպանելու իւր մարմնի հաւասարակշռութիւնը, որ անհրաժեշտ է ամեն մի ծանր գործի մէջ։

Բ.) Մտաւոր այժ.

1. Կանանց ուղեղը (այսպէս կոչուած հոգւոյ գործարանը) այր մարդոց ուղեղէն միջին հաշուով 140-150 կրամ պակաս կը կշռէ. Այս բացարձակ (absolu) տարբերութիւն է, իսկ համեմատականը (հաշուի առնելով նոցա մարմնի խոշորութեան տարբերութիւնը, այն է մարդը աւելի խոշոր արարած լինելով հետեւաբար և աւելի մեծ ուղեղ կարող էր ունենալ) է 28-30 կրամ։ Ուրեմն ինչպէս և հաշուելու լինինք, կանանց ուղեղը աւելի թեթեւ է մարդու ուղեղէն։ Եւ որովհետեւ ուղեղի մեծութենէն և մանաւանդ նորա ծալքերուն բազմութենէն և ջղերուն բարեկազմութենէն է կախուած մարդուս հոգեւոր գործունէութեան կատարելութիւնը, ուստի այս նկատմամբ կանայք հետեւաբար աւելի նուազ կատարեալ լինելու են քան այր մարդիկ։

2. Կանանց հոտոտելիքը և բարձրագոյն զգայարանքները որք են լսելիքը և տեսանելիքը, նուազ կատարեալ են (1) քան այր մարդկանցը։

Գ. Բարոյական այժ.

Կանանց ջղերը (նման մանկանց) շատ աւելի դիւրագրգիռ են քան այր մարդկանցը։ Սակայն այդ ո՛չ թէ միայն առաւելութիւն մի չէ բարոյական տեսակէտէ առած, այլ և թուլութեան նշան է, զի թեթեւ պատճառէ զգացմունքները լարուելով կը տիրանան մարդուս գիտակցութեանը։ Բայց որովհետեւ «Ուր բուռն զգացմունք, չիք անդ խոհականութիւն», ուստի և լոկ զգացմունքն առանց լուրջ խոհականութեան չէ կարող բարոյական մեծ արժէք ունենալ։ կանանց զգացմունք խոր չեն։

Բ. Կնոջ մարմնական, մտաւոր եւ բարոյական զարգացման ընդունակութեան (գործնական կողմէ) մարդէն տարբերութիւնը, հիմնուելով նոցա երկոցունց գործնական կեանքի մէջ յառաջ բերած արդեանցը վրայ։

Ա.) Մարմնական այժ.

Թէ՛ պատմական կենաց մէջ և թէ այսօր, ամբողջ երկրագնդի վրայ կը տեսնենք, որ կանայք միշտ այր մարդկան իշխանութեան ներքոյ են եղած և են. ապացո՛յց, որ արական սեռը (ինչպէս և կենդանեաց մէջ, առիւծ, աքաղաղ ևն) իգական սեռէն աւելի զօրաւոր է եղած և է։ Հակառակ դիպուածի մէջ դորա բոլորովին հակառակը պէտք է լինէր, այն է կանայք պէտք է իշխող լինէին։

2. Թէ՛ հին և թէ ներկայ ազգաց մէջ չենք տեսներ, որ կանայք ծանր գործեր կատարած լինէին և կատարեն, ինչպէս բեռնակրութիւն, դարբնութիւն, հանքագործութիւն, զինուորութիւն ևն, այլ միշտ թեթեւ գործեր։ Նոյնպէս և գործարաններու մէջ թեթեւ գործերը կանանց կը յանձնուին և նոցա համար նշանակած օրական աշխատութեանց ժամերը շատ աւելի քիչ են քան այր մարդկան համար նշանակուածը, խօսքը աւելի թոյլ եւ ընքոյշ էակներ են։

3. Կինը բնութենէ կոչուած կը տեսնենք զաւակներ ծնանելու համար, որով և սահպուած տան սահմանէն չը հեռանալով իւր զաւակները սնուցանել, խնամել և կրթել (խօսքս այրիներու և օրիորդներու վրայ չէ)։ Բնութիւնն ինքն արդէն որոշած է կնոջ (մայր) գործունէութեան տեսակն եւ սահմանն. որոշումն, զոր պէտք չէ բռնի խանգարել։

Բ.) Մտաւոր այժ.

1. Ո՛չ պատմական և ո՛չ ներկայ կենաց մէջ տեսնուած է կամ կայ այժմ կին մի, որ իւր մտաւոր զօրութեամբ հաւասարէր Արիստոտէլի մի, Դեկարտի մի, Կանտի մի ևն. ապացո՛յց, որ կնոջ մտաւոր ոյժը նուազ է մարդէն։

2. Աշխարհս ցայսօր չը ծնաւ տակաւէն Ռաֆայէլ մի, Մոցարտ մի, Շէքըսպիր մի ևն, ապացոյց, որ կանանց բարձր զգայարանքները (լսելիք և տեսանելիք) նուազ կատարեալ են քան այր մարդկանցը և միանգամայն մարդկանց զգացմունքը (Շէքսպիր) աւելի խոր են քան կանանցը։

Գ.) Բարոյական այժ.

Իգական սեռէն չելաւ երբէք բարոյական մեծ վարդապետ մի, ինչպէս Բուդդա, Մովսէս, Սոկրատէս և այլն, ապացո՛յց, որ կանանց բարոյականը չունի այն հզօրութիւնն, ինչ որ մարդկանցը։

Ցառաջ բերած փաստերէս բացորոշ կ'երեւի, որ կանայք մարմնապէս, մտաւորապէս և բարոյապէս այր մարդոցմէ համեմատաբար աւելի թոյլ լինելով, չեն կարող նոյնչափ գիտութիւն, կարողութիւն և բարոյական ոյժ ձեռք բերել, որչափ այր մարդիկը. հետեւաբար ստիպեալ պէտք է լինէին զիրենք այր մարդոց գերակշռող ոյժին ենթարկել և նոցա մէջ տեսնել իւրեանց պաշտպանն, ընդունել նոցա գերազանց մտաւոր հեղինակութիւնն և խոնարհիլ նոցա բարձր բարոյական ազդեցութեանն առաջ. միով բանիւ զիրենք այր մարդկանց ստորակարգել։ Այս պատճառաւ և միանգամայն այր մարդկանց հեղինակութեան (մի տեսակ խնամակալութեան) ներքոյ գտնուելուն պատճառաւ չէ կարող կնոջ բնաւորութիւնը մեծ զօրութեան համնիլ և հաստատութիւն ստանալ, այլ միայն կամքի զարգացման երկրորդ աստիճանին (15 տար. տղայի) կը հասնի ընդհանրապէս, ուր կամքերը տակաւին թոյլ և փոփոխական են, եւ երկրորդ աստիճանին (22 տար. պատանւոյ) մանաւորապէս ուր բնաւորութիւնն աւելի տեսականապէս է հաստատուած քան գործնականապէս։

Հզօր բնաւորութիւն ունեցող կանայք հազուագիւտ բացառութիւններ են. այդպիսի կանայք մենք սովոր ենք առնացի կին, իսկ դորա հակառակ, թոյլ բնաւորութիւն ունեցող մարդիկը կանացի մարդ անուանել։

Կանանց այր մարդոցմէ ունեցած առաւելութիւններն են.

1. Շօշափելեաց նրբութիւն,
2. Ճաշակելեաց նրբութիւն։(1)

Այս ստորակարգ զգայարանաց առաւելութիւնը խոստ փաստ մի է, որ կանանց գործարանական կեանքը աւելի աշխուժաւոր և կենդանի է քան այր մարդկանցը, սակայն այդ առաւելութիւնը ոգեկան գերազանցութեան նշան մի չէ, այլ ընդհակառակն է դըժբաղդաբար։

Բաց յայսմանէ կանայք աւելի դիւրագրգիռ (ջղային) և զգացմունքներն երեւ (ոչ խոր) լինելով, աւելի հեշտ և երկար ժամանակ կարող են տոկալ մեծամեծ վշտերու, մինչդեռ նոյն վշտերը այր մարդը գերեզման կարող էին իջեցնել. այս է պատճառը, որ կանանց մէջ անձնասպանութիւնը հազուագիւտ դէպք է։ Կանայք աւելի համբերող են, և երբեք չեն ծերանար զգացմամբ ինչպէս այր մարդիկ, այլ ամենայն հասակի մէջ եւս մանկական աշխոյժ ունին, սիրով կ'ընկերակցին մանկանց, նոցա առասպելներ կը պատմեն ևայլն։

Երբ կանայք արանց պէս հզօր բնաւորութիւն ձեռք բերել կարող չեն, այդ դեռ չի նշանակեր, թէ մենք զնոսա անգործութեան դատապարտելու ենք. ո՛չ, նոքա շատ մի գործեր կարող են նոյնքան լաւ կատարել, որչափ և այր մարդիկ (երբեմն բացառապէս մինչև անգամ աւելի լաւ)։ Նոքա պէտք է գործեն ա՛յն ամենն, ինչ որ նոցա թոյլ կուտան իւրեանց մարմնական, մտաւոր և բարոյական ոյժերը։ Զափազանցը գործելու թոյլ տալու չենք նոցա, զի չեն կարող գործել, բայց ինչ կարող են, զայն արգիլելու իրաւունք չունինք։

Բայց թէ յիրաւի կանայք ի՞նչ կարող են և իրաւունք ունին գործել. այդ հարցման չեմ պատասխաներ ես, զի այդ, այսպէս կոչուած կանանց խնդիրն, իմ նիւթի սահմանէն դուրս է։ Միայն այսքանն աւելորդ չէի համարիր յիշել, թէ քաղաքակրթութիւնը թեթեւացնելով այր մարդկանց կանանց վրայ գործ դրած կոպիտ ոյժի ճնշումն, կանայք, որպէս ճնշուած զըսպանակ, կամաց կամաց դէպ ի վեր կը բարձրանան, այն է կը մտնեն իւրեանց ճշմարիտ նշանակութեանն և կը բռնեն մարդկութեան մէջ իւրեանց պատշաճաւոր տեղը։ Եւ յիրաւի՛, կինն է, որ վայրենի ազգաց մէջ գրաստի պաշտօն կը վարէ, բարբարոս ազգաց մէջ իւր մարդուն ստրկուհին է, տգէտ ազգաց մէջ մարդու աղախինն և կիսակիրթ ազգաց մէջ մարդու զուարճութեան առարկան, կի՛նը՝ լուսաւորեալ ազգաց (լուսաւորեալ դասակարգի) մէջ է մարդոյ գեղեցիկ կէսը, կեանքի մտերմագոյն ընկերուհին, իւր զաւակաց պահապան հրեշտակն և իւր տան միտաւառ սրբազան հուրը։

Զը չեղի՛նք խնդրէն։ Դաստիարակութեան մեծ գործի կարեւոր մասն իգական սեռին է վերապահուած. նա՛ պիտի դնէ կրթական շէնքի հիմունքն, այն է մանկան սկզբնական կրթութիւնը. մանկութեան յիշատակները միայն գերեզմանը կարող է ջնջել. որչափ քաղցր մանկութիւն, նոյնչափ երջանիկ կը լինի ծերութիւնը։

Ցայտնի է որ ընկերն ընկերին վերայ աւելի կարող է ազդել քան այլ ոք. և որովհետեւ կինը բնութեամբ շատ նման է մանկան և տղային, ուստի ո՛չ եթէ միայն մանկան ընտանեկան կրթութիւնը (մինչեւ 4 տար.), այլ և մանկական պարտէզի (4-8 տար.) կրթութիւնը բացառապէս իգական սեռին ձեռքը լինելու է։ Բաց յայսմանէ ուսումնարանական դաստիարակութեան սկզբնական գործը դարձեալ կանանց յանձնելու է։ Այսպէս մինչեւ 12 տարեկան հասակը (մինչ 4րդ տարին աւարտելը) տղայոց և մինչեւ 14 (և աւելի) տարեկան հասակը աղջկանց ուսուցանելի առարկաներէն մի քանիսը (թեթեւ) ինչպիսի են բարոյագիտութիւն, իրագիտութիւն, պատմութիւն ևն կանայք դասախօսելու են, իսկ աւելի ծանր առարկաներուն աւանդումը ինչպէս, լեզու, թուաբանութիւն, այր մարդկանց յանձնելու է։ Բարձրագոյն դասարաններու մէջ դաստիարակութիւնը արական սեռի ձեռքը պէտք է անցնի. կանանց ստոր դասարանաց մէջ գործը պիտի ծառայէ որպէս կամուրջ՝ դաստիարակութեան իգականէն արական սեռի ձեռքն անցնելուն։

Խօսքս Կ. Պոլսոյ Հայոց վարժարանաց վերայ դարձնելով պիտի ասեմ. որովհետեւ վարժարանաց մէջ աւանդուած ուսումն վերիվայր (superficiel) և հակամանկավարժական է, ուստի նոցա սաներուն մէջ չեն կարող հզօր կամքեր կազմուիլ և ապագայում անդրդուելի բնաւորութիւններ յառաջանալ, այլ նոցա կամքը կը մնայ միշտ թոյլ (կանացի), փոփոխական և տատանուող։ Իսկ սորա ցաւալի հետեւանքը յայտնի է. անհաստատ բնաւորութեան տէր մարդը այսօր այս ինչ գործին կը ձեռնարկէ, բայց տոկունութիւն չունենալով չէ կարող յարատեւել նորա մէջ և փոքրիկ դժուարութենէ մի աձաբեկելով մէկ դի կը ձգէ զայն և մի այլ գործի ձեռնամուխ կը լինի. այստեղ եւս մի եւ նոյն պատճառաւ և մի եւ նոյն կերպով թողլով նոր գործը երրորդի մի կը ձեռնարկէ և այսպէս յաջորդաբար..... Այս կերպով նա և ո՛չ մի գործի մէջ յաջողութիւն գտնել կարողանալով բաղդի խաղալիկ կը դառնայ, նորա կեանքը կ'անցնի որպէս մի թուացիկ երազ և գերեզման կ'իջնէ թշուառ ու անմխիթար, չը թողնելով աշխարհիս վերայ և ոչ մի հետք իւր կենսական գործունէութեանցն։ Այս ի նիւթականին, իսկ ինչ բարոյականին կը վերաբերի, պիտի կրկնեմ, որ այդ վարժարանները չեն կարող տալ հասարակութեան այնպիսի անդամներ, որոնք ներքին ազատութիւն (ներքին ինքնավարութիւն) ձեռք բերած լինին, այն է, եթէ նոքա միանգամ համոզուած լինին թէ զոր. սուտ խօսելը, խոստմնազանց լինելը, ուրիշի թշուառութեան վերայ ուրախանալը (չարախնդութիւնը) ևն. անբարոյական բաներ են, այլ եւ ոչ մի պայմանով, աշխարհ անցնի աշխարհով, պէտք չէ սուտ խօսեն, խոստմնադրժութիւն ընեն, չարախինդ լինին և այլն։

Այս նպատակին հասնելուն համար ի՞նչ պէտք է անել. պարզ է՛ թէ ինչ։ Պէտք է Կ. Պոլսոյ Հայոց կրթական գործը մանկավարժական հիմանց վերայ հաստատել։ Այո՛, ա՛յս է ամենայն օրէնք և մարգարէք։ Եթէ հարցնէք ի՞նչպէս. այն ժամանակ վերջին անգամ եւս կը կրկնեմ. Նախ պէտք է այժմեան սըրահական դրութիւնը դասարանական դրութեան վերածել, իւրաքանչիւր թաղային երկսեռ վարժարանաց համար մի միտական ուսուցչական խումբ կազմել, ուսման ծրագրի և դասագրքերու միաձեւութիւն ներմուծել բոլոր վարժարանաց մէջ, վարժարանաց դրամական հասոյթներու գանձումն և մատակարարութիւնը բարեփոխել ևն. և երկրորդ՝ դաստիարակութեան գործը նպատակայարմար յառաջ տանելու համար, բանալ մի վարժապետանոց։

Բայց ի՞նչ... ի զո՛ւր են այս բոլորը...... «Հոս Պոլիս է, հոս աղանկ բաներ չըլլար։» Կ. Պոլիսը բացառիկ տեղ մի է, նա այս երկրագնդի մասը չէ, այլ լուսնի։ Ի զո՛ւր կը մրոտես թղթերն ու կը խօսիս շատ. լռէ՛. քո խօսքը լսող չկայ, քո ձայնը անսահման անապատի մէջ հնչուող ձայնի է նման, որը, ոչ մի արգելքի հանդիպելով, կ'երթայ առանց արձագանգ տալու և կ'անհետանայ մթնոլորտի անհուն տարածութեան մէջ։ Ցանդո՛ւգն դու, հրաբուխէ չասասնող ժայռ ու լեռները կ'ուզես դրդուեցնել, ո՜հ, քեզ նման շատերը եկան ու գնացին և դեռ եւս շատերը կուգան ու կ'երթան և Կ. Պոլիսը կը մնայ միշտ անշարժ, միշտ անսասան. «Ազգ գայ և ազգ երթայ և Կ. Պոլսոյ հայ վարժարանաց վիճակը միշտ նոյնն է, և նոյնը կը մնայ».......

Բա՛ւ է, մի կո՛ղմ նախապաշարմունքը, ի բա՛ց թոյլ կամքերը, հզօր ու բարի կամքեր են պէտք միայն, և ահա ամենայն արգելք, խափան, խոչ եւ խութ որպէս ձիւն արեգակէն՝ կը հալին, կը հարթին. «Որպէս թէ նամ է հալածական՝ այնպէ՛ս պէտք է սլանալ յառաջ դէպ ի լուսաւորութիւն», ա՛յս իմ նշանաբան։

Դ. ՔԱԼԱՆԹԱՐԵԱՆՑ

ՎԵՐՋ

(1) Հոտոտելեաց փորձը արած են երկու բնախօսներ Պ. Պ. Նիկոլս և Բէյլէյ և գտած, որ այր մարդիկ կանանցմէ կրկնապատիկ աւելի զօրաւոր հոտառութիւն ունին։ Տես «Արեւելք» Ն. 389։ Լսելեաց և տեսանելեաց փորձերը անձամբ արի Բերայի Նարեկեան վարժարանի աշակերտաց և աշակերտուհեաց վրայ և գտայ, որ մանչերն աղջիկներէն աւելի սուր լսողութիւն և տեսողութիւն ունին։

(1). Ճաշակելեաց փորձն արի նոյն Նարեկեան վարժարանի 10 արական եւ 10 իգական սեռի 8-10 տարեկան աշակերտաց վրայ, որմէ երեւցաւ, որ ա՛յն թոյլ ազդեցած ջրեն, որմէ աշակերտք բնաւ ազդուութիւն չէին զգար, բոլոր աշակերտուհիքըն առանց բացառութեան աղի համ կըզգային։

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ՌՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Առաջին պարգեւ **600,000** եւ
Երկրորդ պարգեւ **60,000** ֆր.

Այս անգամուան վիճակահանութեամբ պիտի շահին 50 թիւեր աւելի, այսինքն 550 թիւեր փոխանակ 500 ի։

Վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ եւրոպական ապրիլ 1 ին, որ է մարտ 20։

Վերոյիշեալ երկու մեծ պարգեւներէն զատ 48 թիւեր եւս մեծ պարգեւներ պիտի շահին։ Իսկ մնացեալ 500 թիւերն պիտի շահին միայն 400 ական ֆրանգ։

Սոյն գումարները կարելի է շահիլ բաղդատոմս մը գնելով ու բաղդի օգնութեամբ։

Սոսկ թիւ մը գնելով կարելի է շահիլ մեծագոյն պարգեւն, 600,000 ֆր, որ կանոնական գնոյն ընկէ յետոյ կ'ստացուի 15,312 օսմ. ոսկւոյ պատկառելի գումարը։ Նմանապէս միւսներն ըստ հաշուոյն։

Վճարելով 7 ուկէս ղրշ. կ'ստացուի ամբողջն ստանալու իրաւունք ունեցող տոմս մը. 5 ղրշ. վճարելով կ'ստացուի շահուածին կէսը ստանալու իրաւունք ունեցող եւ 3 ղրշ. վճարելով կ'ստացուի միայն մէկ քառորդը։ Ասոնցմէ զատ կան նաեւ, շահելի գումարին մէկ չորրորդն (եւ ոչ թէ հինգերորդն) ստանալու իրաւունք ունեցող տոմսեր, որոց գինն է 37 ուկէս ղրշ. եւ զորս ունեցողը կը համարուի 25 հատ տարբեր տարբեր թիւերու տէր։

Գաւառներէն հնչուն դրամի տեղ նամակի թուղթ ալ կ'ընդունուի։

Տոմսերն արդէն պատրաստ ըլլալով պէտք է դիմել, ի Ղալաթիա, Կամուրջին գլուխը թիւ 33։

Դրամատնեպետ
ՄԱՐԳԱՐ Ց. ԳՈՒԼԱԳՍԶԵԱՆ

ՊԱՏՈՒԱՍՏ

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ ԱԶԴ

ՏՈՔԹԷՕՐ ՀԻՒՆՔԵԱՐՊԷՅԻՆՏԵԱՆ պատիւ ունի ծանուցանել թէ հասարակութիւնը զերծ պահելու համար տարափոխիկ հիւանդութիւններէ որք երբեմն կը փոխանցուին՝ թեւէ թեւ պատուաստմամբ, ուղղակի յարաբերութեան մտած է Եւրոպայի կարեւորագոյն հաստատութեանց միոյն հետ որ պատուաստ կը մշակէ եւ կանոնաւորապէս կ'ստանայ ԿՈՎՈՒ ԹԱՐՄ ՊԱՏՈՒԱՍՏ։

Պատուաստը կը կատարուի

Բիւչիւքեան եղբարց դեղարանը (Պոլիս, Կամուրջի գլուխ, թիւ 77) ամեն օր ժամ 7-8 ըստ թրքաց, ի բաց առեալ կիրակի օրերը, եւ ամեն կիրակի օր յիւր բնակարանն (Բերա, Սիլըօս փողոց թիւ 5), ժամ 7 էն 8։

Անմահական պատուաստի կեդրոնատեղին է Բիւչիւքեան եղբարց դեղարանն ի Պոլիս, եւ ի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 168։

ԱԶԴ

Ժ. Տ. Ծանէթթօյի դրամատունը կը ծանուցանէ արգոյ հասարակութեան թէ Ռումէլիի երկաթուղեաց արժէթղթոց 103 րդ վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ մարտ 31 ին Արքունի Փոխերանոցին մէջ։

550 թիւեր պիտի շահին։

ՄԵԾ ԲԱԺԻՆՔ 600,000, 60,000, 20,000 ֆրանք և այլն։

Որպէս զի ամեն ոք կարենայ փորձել իւր բաղդն, որոշած եմ խիստ զեղչեալ գներով Բաժեմներ ծախել, որք մատչելի են ամեն քսակներու։

Այսպէս մէկ ամբողջ տոմսը կը ծախուի 5 ղրուշի, մինչդեռ յառաջագոյն կը ծախուէր 7 1/2 ի. կէս տոմսն 3 ղրշ. ի, մէկ քառորդ տոմսն 2 ղրուշի։

Շահուց մէկ հինգերորդին իրաւունք ունեցող 50 տոմսն ի միասին կը ծախուի 60 ղրուշի, 25 տոմսն ի միասին 30 ղրուշի, 10 տոմսն ի միասին 12 ղրուշի, 5 տոմսն ի միասին 6 ղրուշի։

Այս տոմսերէն ստանալ փափաքողք պարտին ժամանակաւ դիմել իմ գրասենեակս։ Գաւառներէն եկած յանձնարարութեանց հետ պէտք է ղրկել փոխարժէքը։

Դիմել առ Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹԹՕՅ
Ղալաթա, Գօմիսիօն խան, թիւ 18

ԺԱՆ ԲՍԱԼԴԻ.— ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ, Նոր բացուած Բերայի Մեծ փողոցը, 127, և ի Գուլէ-Գափու, Կալաթայի աշտարակին դիմաց և Եաղըճը փողոցին քով, թիւ 657.— ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ, նոյն փողոց թիւ 657, 659, 661, 663.— Ամեն տեսակ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ.— ՇՔԵՂԱԿԵՐՏ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ամեն ճոխութեամբ և կատարելութեամբ. — Ամեն տեսակ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ.— Սրահներու համար ամեն տեսակ օճոցներ, գանապէներ, թիկնաթոռներ, աթոռներ. — Ամեն տեսակ ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐ և հայլը տեսակ ուրիշ կարասիներ.— ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ալ կ'ընդունուին, կարճ պայմանաժամի համար.— ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ, ՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆ, ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ։
Ծան. Չշփոթել ԲՍԱԼԴԻ ԵՂԲԱՐՑ վաճառատան հետ։

ԱԶԴ

Այն անձինք որք կը փափաքին գործակցական [illegible] ընկերութեան փայտն և ածուխը մատակարել յառաջիկայ եղանակին մէջ, կը հրաւիրուին իրենց առաջարկներն և գները պահարանով ղրկել առ Նախագահն, ի կեդրոնատեղին ընկերութեան, առառաւելն մինչեւ յառաջիկայ ապրիլ 5. Փայտը պարտի կարուած յանձնուիլ և շարուիլ։

3—3

ԹԱՍՖԻՅԷԻ ՏՈՒՅՈՒՆ

Թասֆիյէի Տույուն գարարնամէսինին եէտինճի մատտէսի ահքեամընա թէվֆիգէն հէր խըչ այտա պիր քէրրէ թանզիմ վէ նէշրի իգթիզա իտէն մուամէլաթը հիսապիյէ խուլասասը տըր.

Միրինճի Թէրթիպ օլարագ իխրաճ իտիլէն Թահվիլաթըն ասըլ իլէ 302 սէնէսի շուպաթը ղայէթինէ գատար Թէվզի օլունան վէ մէվճուտ պուլունան Թահվիլաթըն մըգտարը.

	Ղրշ.	233,333,300
	»	149,424,820
Վէզնէյի մախսուսընտա մէվճուտ օլան		83,908,480

Թասֆիյէի Տույուն գարարնամէսինին իքինճի մատտէսի միւճիպինճէ իքինճի թէրթիպ օլարագ վէզնէյի մախսուսընտա թէվտի օլունան թահվիլաթ.

99 սէնէսի ղայէթինէ գատար օլան տուլինը մալիւմէյէ մահսուպէն պուրանտա իթա վէ վիլայաթա խարճ գըլընան թահվիլաթ.

Քեանունը էվվէլ իսթիխտասընտան շուպաթ ղայէսինէ գատար 3 այ միւտտէթտէ

Պարահա վիրիլէն	Ղրշ.	19,345,960
Վիլայաթա կէօնտէրիլէն	»	2,350,000
	»	21,695,960

Քեանունը էվվէլտէն էվվէլքի միւտտէթտէ

Պարահա վիրիլէն	Ղրշ.	100,678,860
Վիլայաթա կէօնտէրիլէն	»	27,050,000
	»	127,728,860

Եէքիւն

Ղրշ.	120,024,820
»	29,400,000
»	149,424,820

Պալատէքի հիսապտա կէօսթէրիլտիկի վէճհիլէ Թէվզի գըլընան Թահվիլաթտան խալթալ խուլէնէ էլեէվմ էյատի նաստէ պուլունան Թահվիլաթըն մըգտարը

	Ղրշ.	1,494,224,820
	»	90,587,650
Էյատէյի նաստէ պուլունան		58,837,170
Քեանունի էվվէլ իսթիխտասընտան շուպաթ ղայէսինէ գատար 3 այ միւտտէթտէ	Ղրշ.	46,703,970
Քեանունը էվվէլտէն էվվէլքի միւտտէթտէ		43,883,680
		90,587,650

4 մարտ 303

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Նըզագ անպարընըն պիր սէնէլիք խտարէսի իչին ալընաճագ ալա Մըսըր բիւրինճինին միւնագասասընա իշտուաք մարտը րուլմըշ եւրմի էքինճի բազար կիւնիւ պաշլանաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն էհվմը մէզքիւրտէ Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ պուլունմալարը իլան օլունուր։

16 մարտ 303

1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ

Ալայ վէ Թապուրլարա մէնսուպ օլանլարըա միւթէֆէրրիգ խըտմէթլէրտէ պուլունան իւմէրա վէ զապըթանը ասքէրիյէնին մուխասսէս Թայինաթլարընտան պին իւչ իւզ իքի սէնէսի շուպաթը նիհայէթինէ գատար պէտէլլէն խըթիյֆա օլունմագ իւզրէ էհալէընէտէ պուլունան Թայինաթ բուսուլալարը պէտէլաթըընըն նիզամիյէ խազինէսինտէն Թէսվիյէ վէ իթա գըլընմագ իւզրէ խազինէի մէզքիւրէ սուրէթինէ Թահվիլի գարարլաշտըրըլմըշ օլտուղընտան, օլ վէճհիլէ պէտէլի իսթիյֆա իտիլմիշ օլան Թայինաթ բուսուլալարընըն միւհթէվիյաթը սուրէթէ Թահվիլ օլունմագ իւզրէ մագամը վալաի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ուտամիյէ տաիրէսի իլքինճի չիւպէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

17 մարտ 1887
Նօ. 16 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ

Ինշաաթը ասքէրիյէ մալինտէն իքի պին քիւսուր գըյէ էսկի խալաթ միւզայէտէսինին մարտըն եիրմի պիրինճի ճումա իրթէսի կիւնիւ իհալէսի իճրա օլունաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն խըթիրքեամ վէ ինշաաթ տաիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

16 մարտ 1887
Նօ. 15 2—3

HUILE DE FOIE DE MORUE DÉSINFECTÉE

ՇԵՎՐԻԷԻ ՄՈՐՈՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂ ՃՇՄԱՐԻՏ

CHEVRIER

[illegible]

ՃԵՐՄԱԿ ԵՒ ԹԱՓԱՆՑ

[illegible]

միտալ և պատույ վկայական։

Ամբողջ աշխարհիս բժիշկք կը նախադասեն զայն ամեն տեսակներէն։

ԵՐԿԱԹԱՑԵԱԼ

[illegible] և յաջողութեամբ կը գործածուի Թոքախտի, Պրոնշիթի, Վատութեան և Խոլլի համար։ Մանաւանդ կը յարմարի տկարակազմ անձանց։

Ընդհ. մթերանոց, կեդր. դեղրն. Ն. ԹԷՕՏՈՐԻՏԷՍ, 244, Մեծ փողոց Բերայի, Կ. Պոլիս. Միևնոյն դեղատան մէջ կը գտնուի նաև ՇԷՎՐԻԷԻ կազդուրիչ ԳՈՑԱՅԻ ԳԻՆԻՆ։

ԱՌ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉՍ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱՍԷՐՍ

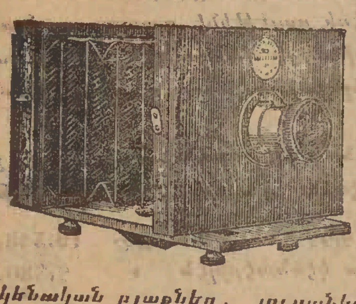

Կը ծանուցուի մայրաքաղաքիս և գաւառաց լուսանկարչաց և արուեստասիրաց թէ վաճառատանս մէջ մասնաւոր ճիւղ մը հաստատած եմ ծախելու համար լուսանկարչութեան ամեն պիտոյք, ինչպէս՝ Ամբողջ գործիք արուեստասիրաց համար, Շամպր նուար, ամեն տեսակ Օպժէքթիֆներ, Քիւվէթ, Ալպիւմինէ և զգայուն Թուղթեր, Քարթօններ, Շասիներ, Լապտերներ, Արծաթի ժէլաթինօ Պռոմիւրով վայրկենական բլաքներ, լուսանկարչութեան համար քիմիական նիւթեր, այս ամենը խիստ ընտիր և Եւրոպիոյ մեծ վաճառատանց գնով։

Հետևաբար կը խնդրեմ անոնցմէ որք հետաքրքիր են լուսանկարչութեան, գալ այցելել մթերանոցս ուր պիտի գտնեն ամեն տեսակ ապրանք։

ԷՄ. Ճ. ՄԷՐՃԱՆՕՖ

54 և 56, Մէյտանճըգ փողոց, Պաղչէ-Գաբու

INJECTION BROU

Առողջապահական, ամենազդու և զգուշական.—Որ անմիջապէս կը բուժէ հին և նոր սերմնահոսութիւնները։ 30 տարուան յաջողութիւն.—Կը ծախուի աշխարհիս ամեն լաւ դեղատանց մէջ և ի Բարիզ, Ժ. Ֆէրրէի դեղարանը, 102, Րիշլիէօ փողոց, յաջորդ Պրուի։

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR

Կը բուժէ արեան ապականութենէ յառաջ եկած ամեն հիւանդութիւնները, Խոյլ, ամեն տեսակ վէրքեր, յօղացաւ ևն ևն։

ՌՈՊ ՊՈՒԱՅՎՕ–ԼԱՖԷՔԹԷՕՌ

ԽՈՏԻՌ ՏԸ ՔՈՊԱՅԻՕՆՈՎ

Կը բուժէ հին և նոր գաղղիական ախտերը, Պէրք, Կէլ, Ոսկեցը ևն ևն ի Բարիզ, Ժ. ՖԷՐՐԷ, 102, Րիշլիէօ փողոց, յաջորդ ՊՈՒԱՅՎՕ-ԼԱՖԷՔԹԷՕՌ և ամեն դեղարանաց մէջ։

ՄՕՁԻԴՐԻՔՈՆ

Ն. ԹԷՕՏՈՐԻՏԷՍԻ այս պատրաստութիւնն, Սօլէօբէօռ, ամենազդու դարման մ'է հերաց, մօրուքի և յօնքերու պահպանման համար։ Մազերը կ'աճին իրեն նախկին առատութեամբ, կակուղութեամբ և ուժով, որք յայտնի նշաններն են առողջութեան։

Այս պատրաստութիւն զօրաւոր դարման մ'է ճաղատութեան դէմ. կ'անհետացնէ թեփն. կը կասեցնէ հերաց, մօրուքին և յոնքերուն անկումն և թափած տեղերուն փոխարէն նոր մազ կը բուսցնէ։

ՏԱՍՆԵՒՀԻՆԳ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Ազդուութիւնը ճանչցուած է նշանաւոր բժիշկներէ։ Գործածութիւնն յոյժ դիւրին,—որն անգամ մը չփել մազերը։

Շիշին վրայ պէտք է պահանջել Ն. ԹԷՕՏՈՐԻՏԷՍի ստորագրութիւնը։

Ընդհանուր կեդրոնատեղի

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ

244, Բերայի Մեծ փողոց, 244

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՄՕՁԻԴՐԻՔՈՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ Ի ՀԱՄԲՈՒՐԿ

Ընդհանուր գործակատար ՀԷՐՄ. ՀԷԼՊԻՆԿ
Կալաթա, Քարանֆիլա փողոց, թիւ 9

ԼԱ ԹՐԱՆՍԱԹԼԱՆԹԻՔ

ՇԱՀԱՒԷՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ Կ'ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԷ
ՏՈՒՆԵՐ, ԽԱՆՈՒԹՆԵՐ, ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԳՈՅՔ ԵՒ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

ՓԱՓԱՏՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՑ

Գ. Գ. ՓԱՓԱՏՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ պատիւ ունին ծանուցանել մեծարգոյ հասարակութեան թէ Լիօնի ամենակարևոր և լաւագոյն գործարանաց հետ յարաբերութիւն հաստատած լինելով, այս անգամ ևս այլևայլ տեսակ ընտիր ՄԵՏԱՔՍԵԱՑ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐՈՒ հաւաքում մը ինչպէս նաև Փարիզու վերջին նորաձևութեան վերաբերող կառնէ-Րէ-բլէր բերել տուած են յոյժ համեստ և լաւագոյն գներով։

Ցիշեալ վաճառատուները կը գտնուին ի Մեծ-Շուկայ Կ. Պոլսոյ։

Ի Քէպապճի-խան	Թիւ 3. 4.
Ի Քիւրքճիւլէր	» 21.
Սանտալ Պէզիսթէնի դուռը	» 34.
Ի Գալփագճըլար պաշը	» 31. 33. 35—36

Յ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ ԽԱՉՄԱՏՈՒՆ

Ի ՊԱՅՊՂԸ ՀԱՌԻՉ

ՅԻՆ ԱՆՃԸԼԱՐ ԵՕՔՈՒՇՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Սոյն կազմատան մէջ կան Եւրոպական նորընտիր և կատարելագործեալ մեքենաներ որոնցմով կը կազմուին և կը յօրինուին

ՉԱՓԱՒՈՐ ԳՆԵՐՈՎ

ԳԻՐՔԵՐ գեղեցիկ և հաստատուն

ՏՈՒՖԹԵՐՆԵՐ, վաճառականական ևն

ԱՑՑԵՏՈՄԱՆԵՐ, խիստ մաքուր և ընտիր։

Ցաճախորդաց դիւրութեան համար կազմատունը ունի իրեն կցորդ վաճառատուն մը թիւ 27 Ֆինճանճըլար-Եօգուշը, ուր կ'ընդունուին յանձնարարութիւնք և ուր կը վաճառուին նաև գրագրական ամեն տեսակ պիտոյք, ընտիր թուղթ, գրիչ, տումարք, պայուսակ, գրապանակ ևն ևն։

ԴՐԱՄԵՆԱԿ

[illegible]

Compagnie de Ré-Assurances Maritimes de Mannheim

[illegible]

[illegible]	15.000.000
[illegible]	7.500.000
[illegible]	775.000
[illegible]	1.750.000

Union pour l'Assurance de Valeurs

[illegible] 30.500.000 [illegible]

Դրամագլուխ մ'ունին, յանձն կ'առնու ապահովագրել ամեն տեսակ արժէք, արժէթուղթ, կտրոն, պանքատոմս, գոհարեղէն ևն, որք կը ղրկուին թղթատարութեան և ուրիշ ոչ մասնաւոր միջոցաւ։

Այդ ընկերակցութիւնները կազմող ընկերութեանց անուանքն տպագրեալ են ապահովագրութեան մուրհակաց վրայ։

Կ. Պոլսոյ համար երաշխաւորեալ է Օսմ. կայսերական Պանքան։

Աւասիկ ընկերութեան ԴՐԱՄԱՏԵԱՐՑ անունները.

Բարիզ	Գոնդուառ տ'էսգոնդ տը Բառի
	(Լընարն էնտ Գաունդի Պէնքըն և ընկ.
Լոնտոն	(Հնդկաստանի, Աւստրալիոյ և Չինաստանի Պանքա
	(Աւստրալիական միացեալ Պանքա
Համպուրկ	Պերլինի գերմանական Պանքա
Ամսդէրտամ	Ամսդէրտամի Պանքա
Անվէրսա	Աւստրիական վարկի Պանքա
Լիէժ	Ընդհանուր Պանքա Լիէժի
Պրուքսէլ	Ընդհանուր ընկերութիւն յօգուտ ազգային ճարտարութեան
Մանհայմ	Վարկի հռենական Պանքա
Պերլին	Ս. Պլայխրէօտըր
Վիէննա	(Գրէտի Անշթալտ
	(Աւստրական Պանքա Վիէննայի
Բեդերսպուրկ	Ժ. Ե. Կիւնցպուրկ
Գոբէնհակ	Երկրագործական Պանքա Տանիմարքայի
Ճէնովա	Բոտ. Հոֆէր և ընկ.
Զմիւռնիա	Տը Գուամէր եղբարք
Պուքրէշ	Ռումանիոյ Պանքա
Աթէնք	Ճարտարարուեստից վարկի Պանքա Յունաստանի

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալութեան գրասենեակը։ Պայմաններն և գներն յոյժ շահաւէտ։

Գոմբէր-Էսքոմթէօր, Հ. Օպէռ, փորձագէտ Վէրիդաս ծովային գործոց գրասենեակին, Ծարըճըլը խան, 6, Կալաթա։

Ընդհանուր Գործակալք

Մ. ԹՈՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆ Եւ ԿՈՒ

ԴԵՂԱՐԱՆ

Պ. և Հ. ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

Պօլը համամըլըն Ճամբը թիւ 77

Չափաւոր գնով և արագապէս կը գործադրուին եկած դեղագիրները

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԴԵՂՈՐԷԻՑ

Պ. և Հ. ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

Եէնի ճամի փողոց Թիւ 26

ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ՍՈՒԼՖԱԹՕ, ՋԿԱՆ ԻՒՂ ՆՈՐՎԵԿԻՈՅ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՔ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԵՒ ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԴԵՂԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ, ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ

ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ՔԻՆԱ ՔԱԼԻՍԱՅԱՅԻ

Մ. ՊԷՅԼԻԿՃԵԱՆԻ

Այս յոյժ ախորժահամ բուժական ըմպելիքը ընդարձակ գործածութեան մտած է քիչ տարիներու մէջ իր անխառն կազդուրիչ ներգործութեան շնորհիւն, որ տկար, դժգոյն և ընդհանուր առմամբ վատառողջ կազմութեանց ապաքինութեանը ազդուագոյն միջոցն է։

Կը վաճառուի Պոլսոյ կողմը կամուրջին գլուխը Քիւչիւքեան Եղբարց դեղարանը թիւ 77. կը գտնուի նաև ուրիշ դեղարաններու մէջ։

Կը յանձնարարուի մասնաւորապէս զգուշանալ կեղծ շինուածներէն։

ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑՈՒՑԷՔ

ԲԱՌՏԻՆԱ (Գորսիքա), Բնական հանքաջուր երկաթախառն, թթուային, կազային. ամենազդու դարման ընդդէմ արեան տկարութեան, դեղնութեան, տենդի, ստամոքսի ցաւերու, և արեան նուազութենէն յառաջ եկած ամեն հիւանդութեանց։

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ԲՈԼՈՐ ՋՈՒՐԵՐԷՆ ԳԵՐԱԶԱՆՑ։

Հանքին տէրն է Ֆ. Մոլինառի, 2, Պավօ փողոց, Մարսիլիա։ Կ. Պոլսոյ մէջ գործակալք են ԳԱՌՍՎԻԱ և ԲԵՌԴԻՔԻԵԴԻ, Ասլա խան, 4, Մաքսի փողոց, Ղալաթիա։

Կը ծախուի գլխաւոր դեղարանաց մէջ։

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլէ, Միճէրրանէի և Օտէսայի միջև կանոնաւորապէս բեռնող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Ֆիֆիա	3,000	Պըբըռ
Արաբիա	2,500	Ռոճըրս
Ալգասիա	2,500	Քրոսերշանք
Լագոնիա	2,500	Ռոճըրս
Մակեդոնիա	3,500	Մորէ
Բասիլիա	2,800	Ֆօթըրկիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղևորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԸՐՍ ԵՒ ԸՆԿ. Գործակալք

513

ՔՐԻՍԹՈՖԼԷ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Ցուցահանդէս Վիեննայի 1873

ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ

[illegible]

MARQUE DE FABRIQUE

ՔՐԻՍԹՈՖԼԷ ՍԻՍԹԵՄ

[illegible]

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԳՈՐԾ ՈՒՆԵԼ ԿԱՐԵԼԻ Է ՆԱԽԻՆ ՉՈՒ ՈՍԿԻ

ՄԻՐ ԱՐԳԱՆՔԻՆ ԼԱՒՈՒԹԻՒՆԸ

[illegible]

և ՔՐԻՍԹՈՖԼԻ անունն ամբողջ

Միակ երաշխաւորութիւն

Գնորդին համար

ինչպէս որ մեր քառասնամեայ փորձառութիւնն անհրաժեշտ ցոյց տուած է մեզ։

Գնողին համար իբր միակ երաշխաւորութիւն, պէտք է որ ապրանաց վրայ գտնուի գործարանին նշանն և ՔՐԻՍԹՈՖԼ անունն ամբողջ տառերով։

Կ. Պոլսոյ և Թուրքիոյ համար մեր միակ ներկայացուցիչներն են ՊՈՐԹՈԼԻ ԵՂԲԱՐՔ, Ի ՊՕՆ ՄԱՐՇԷ, 354, Բերայի մեծ փողոց, ուր գնողք կրնան վստահ լինել, որպէս կ'երաշխաւորենք, թէ մեր անուամբ ստորին ապրանք չպիտի ծախուի իրենց,

ՔՐԻՍԹՈՖԼ և ԸՆԿ

ՍԲԿԱՆԱԲԱՐ տաշքին կարգի և զուտ պղպատէ, կրելով ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՈՒԻԼ նշանը։

Կաշիէ ՓՈԿԵՐ ամեն մեծութեամբ, մեքենայներու համար։

ՌԵՏԻՆԻ իւղ մեքենայից համար։

ՄԱՀՃԱԿԱԼՔ երկաթէ և արոյրէ։

ՄԱՄՈՒԼՔ ընդօրինակութեան։

Զանազան տեսակ ԴԱՐԲՆՍԱԼ տաշարկալք։

Անգլիական ԹԱՆԱՔ տպագրատանց համար։

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՈՒԻԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Վաճառական և ընդհանուր գործակալ

ՅԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ

Գէորգ պէյ խան, Եիրքսէք Գալտըրըմ Ղալաթիա, Կ. ՊՈԼԻՍ

Միակ կեդրոնատեղի

ՄԻԼՆԸՐԻ ԴՐԱՄԱՐԿՂԱՑ

Ապահովեալ կը տրուին հրոյ և խոյժակաց

Գնողաց համոզման համար մեր վաճառատանց մէջ կը գտնուին վկայագրեր աշխարհի մէջ եղած փորձերու ապացոյցներ։

ԲԼԱՔԷ ԱՐԾԱԹԵՂԷՆՔ

Անգլիոյ հռչակաւոր գործարանէն

ՃՕՆ ՆՕՌԹՕՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

ԱՄԵԼԻՔ, ՄԿՐԱՏՔ ԵՒ ԶՄԵԼԻՔ

Նոյն վաճառատան

ԲԵՆԴՐՈԼԻ ԼԱՄԲԱՐՆԵՐ

Նոր կատարելագործութեամբք շինուած, երկու լոյսով

Վաճառատունս յանձնարարողքեով կ'ընդունի ամեն տեսակ ապրանքներ ապսպրել։

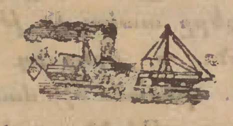

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Այս ընկերութեան շոգենաւք կը բեռնին Լիվըրբուլէ և Միճէրրանէի միջև.

Ուղևորք և ապրանք կ'ընդունուին Նիւ Եորքի, Պոստոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամեն կողմերուն համար, նմանապէս Հավրի, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Կլասկովի, Մանչէստրի, Պրատֆորտի ևն ևն համար։

Ուղևորաց համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամեն շոգենաւու մէջ կայ կին ծառայող մը

Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հանգստաւէտութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Գործակալք ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՕՆ

Թիւ 1 Քիւչիւք Հալա փաշա խանին Ղալի

511

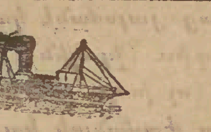

ՖՐԷՆՍԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսէյլի և Պէրէէ միջև կանոնաւորապէս բեռնող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է լը Մէնիէլէ որ մարտ 24 ին Մարսիլիայէն և մարտ 31 ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է լը Մէյէր որ պիտի մեկնի ապրիլ 4ին։

Ուղևորաց և ապրանքներ ընդունելու

Նաւագնաց, ուղևորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն

ԹՈՆԻՈԹԷ ՐԸՊՈՒԼ

Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ

Մումհանէ փողոց, Թիւ 14

514

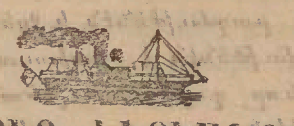

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Այս կանոնաւորապէս կը բեռնին Լիվըրբուլէ և Ադրիականէն միջև.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆավոնեան	3700
Ալզասիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթէնեան	2500	Իպերիան	5500
Արապիան	3700	Իսլիրիան	5500
Գալարիան	6000	Իտալիան	5500
Գոլքարիան	6000	Լեգզիան	2200
Քառթէյեան	800	Լիկուրեան	2500
Ցայրենեան	2000	Լիպեան	800
Տոլրօ	700	Օփըրթօ	700
Էմիլիան	3700	Բերսեան	3800
Ֆապիան	3700	Վալենսեան	6800
Ֆալերնեան	3700	Վիրճինեան	6800

ՍԻԲԵՆԵԱՆ շոգենաւը, յառաջիկայ ապրիլ 2ին ուղղակի Լիվըրբուլ պիտի ուղևորի։

Ալճէրեան շոգենաւն, ապրիլ 7ին Լիվըրբուլէն ասա կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Ուղևորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼՈՖՈՆԹԷՆ Գործակալ

Թիւ 34, 35, 36, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա.

Նաւատեարք, Ֆարռնէյզ Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվըրբուլ

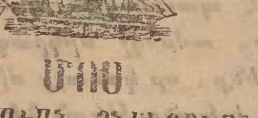

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլէ և Միճէրրանէի միջև բեռնող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանոբուս	4200	Սֆինքս	3000
Ցէբրա	4000	Օսայրիս	3000
Օռանիկ	4000	Նէֆթիս	3000
Սէսոսդրիս	3250	Բերսա	3000
Թիպրս	3250	Լոթիւս	800
Մալթոլա	3250	Ռիֆլեմօ	800
Մարիոթիս	3250	Սեսիլ	700

Դիմել առ Ժ. Թ. ՌԻԹՈՒՐ և ԸՆԿ. Ռիթթոլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ 31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվըրբուլ

515

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ մէջ Անվէրսի, Կ. Պոլսոյ և Օտէսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէբանթօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարտոմին	2,500
Պասանիօ	3,500	Մէլօ	2,000
Պօրտոմինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթելլօ	5,000
Գէյրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիպսօ	2,500	Օգրանտօ	4,500
Գամեօ	2,100	Օտտօ	2,000
Գոտօ	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գոմօ	2,700	Բալերմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բաոզեր	1,700
Տօմինօ	1,800	Քիգօ	2,800
Էրազօ	2,600	Րիալթօ	4,400
Տրագօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալգօն	800	Րօլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Ռօմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Ռօմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիզգանօ	2,200	Սաֆօ	2,000
Կօզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրոտօ	2,200	Սօրենթօ	[illegible]
Հանկօ		Թասսօ	[illegible]
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկեր	1,300
Հիւմպէրթ	1,200	Թոլէտօ	2,800
Ճիրօ	2,300	Վանտօ	3,600
Քէլլօ	2,000	Վէնտօ	1600
Քօբրօ	2,200	Զէնրա	3,000
Լէօ	2,000	Զէրօ	400

Գոնքիտօ շոգենաւը, Նաւապետ Թըրներ, ընդհանուր վաճառքով Հուլէն մեկնած է ամսոյս 21ին և ապրիլ 5ին ասա կ'սպասուի

Ուղևորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԵՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ. Գործակալք

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա

514

ՍԻՆԿԵՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90,—ի Կալաթա Կլավանի խան, 2,—ի Բերա, Կալաթա Սէրայի դիմաց

Ժ. ՆԻԷՏԼԻՆԿԷՐ

Վճարման դիւրութիւն

Զգուշանալ կեղծերէն։

Արտօնատէր Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ 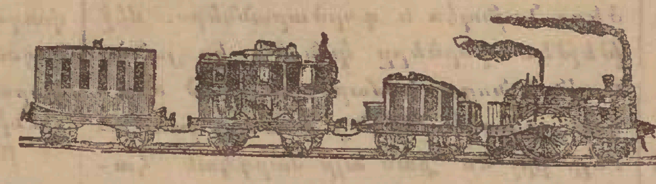 ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ ի 1 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1886, մինչև ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	4	6	8	2	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44				
	Առաւօտ												Իրիկուն													
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Կ. Պոլիս	6 5	6 44	7 12	7 45	8 9	8 40	9 10	9 44	10 20	10 48	11 22	11 50	1 30	2 1	2 54	3 41	4 9	4 42	5 11	5 39	5 55	6 37	...	...	...	...
Գում-գաբու	6 24	6 53	7 22	7 55	8 18	8 49	9 19	9 53	10 29	10 57	11 31	11 59	1 39	2 10	3 3	3 50	4 18	4 51	5 20	5 48	6 4	6 46	...	...	...	...
Եէնի-գաբու	6 28	6 57	7 26	...	...	8 53	9 23	...	10 33	11 1	11 35	12 3	1 43	2 14	3 7	3 54	4 22	4 55	5 24	5 52	...	6 50	...	...	...	...
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 34	7 3	7 32	...	...	8 59	9 29	...	10 39	11 7	11 41	12 9	1 49	2 20	3 13	4 ...	4 28	5 1	5 30	5 58	...	6 56	...	...	...	...
Եէտի-գուլէ	6 38	7 7	7 38	8 5	8 26	9 4	9 32	10 1	10 43	11 10	11 45	12 12	1 52	2 24	3 17	4 4	4 31	5 6	5 33	6 1	6 13	7 1	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 49	7 19	7 50	8 19	...	9 16	...	...	10 55	...	11 58	...	...	2 36	3 28	4 16	...	5 18	...	...	6 25	7 12	...	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	...	7 28	7 59	8 31	...	9 25	...	...	11 4	...	12 8	...	...	2 45	...	4 25	...	5 27	...	...	6 35	...	...	...	...	...
Քիւչիւք Չէքմէճէ	...	...	...	8 40	...	...	...	...	...	...	12 16	...	...	...	...	...	...	...	...	...	6 43	...	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	1			
	Առաւօտ											Իրիկուն													
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քիւչիւք Չէքմէճէ	...	6 35	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1 52	...	...	...	...	...	...	...	...	6 25	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	...	6 44	...	7 41	...	8 40	...	9 39	...	...	11 21	...	2 1	...	2 54	...	...	4 42	...	5 50	...	6 36	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 25	6 54	7 27	7 51	...	8 50	...	9 49	...	...	11 31	...	2 11	...	3 4	3 51	...	4 52	...	6 ...	...	6 49	...	...	...
Եէտի-գուլէ	6 38	7 6	7 39	8 3	8 34	9 4	9 38	10 1	10 14	11 16	11 44	1 24	2 23	2 48	3 16	4 3	4 36	5 5	5 38	6 12	6 31	7 3	...	...	...
Սամաթիա	6 42	7 10	7 43	8 7	8 38	9 8	9 42	...	10 18	11 20	11 48	1 28	2 27	2 52	3 20	4 7	4 40	5 9	...	6 16	6 35	...	...	...	...
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի-գաբու	6 48	7 16	7 49	8 13	8 44	9 14	9 48	...	10 24	11 26	11 54	1 34	2 33	2 58	3 26	4 13	4 46	5 15	...	6 22	6 41	...	...	...	...
Գում-գաբու	6 52	7 20	7 53	8 17	8 48	9 18	9 52	10 10	10 28	11 30	11 58	1 38	2 37	3 2	3 30	4 17	4 50	5 19	5 47	6 26	6 45	7 12	...	...	...
Կ. Պոլիս	7 ...	7 28	8 1	8 25	8 56	9 26	10 ...	10 18	10 36	11 38	12 6	1 46	2 45	3 10	3 38	4 25	4 58	5 27	5 55	6 34	6 53	7 20	...	...	...

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամեն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մաքրի գիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջև բոլոր կառախմբոց մէջ միայն Թիւ 1 և 2 կառախումբերն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վակոններ. միւս կառախումբերն ունին միայն Բ. և Գ. կարգի վակոններ։